

Opvanglocaties COA

Ruimtelijk Functioneel Programma van Eisen

Datum:	2021
Opgesteld door:	Vastgoed en Facilitair
Versie:	3.0
Status	Definitief concept

AFKORTINGEN

AA	Algemene Asielprocedure
ac	Aanmeldcentrum
amv	Alleenstaande minderjarige vreemdelingen
AU	Aanmeld Unit
azc	Asielzoekerscentrum
bo	Beschermde opvang
CAI	Centrale Antenne Inrichting
COA	Centraal Orgaan opvang asielzoekers
col	Centrale ontvangstlocatie
DT&V	Dienst Terugkeer en Vertrek
EU	Europese Unie
fte	Full time-équivalent
GZA	Gezondheidszorg Asielzoekers
GGD	Gemeentelijke Gezondheidsdienst
Glo	Gezinslocaties
IBIS	Integraal Bewoners Informatie Systeem
ibo	Intensief begeleide opvang
ICT	Informatie en Communicatie Techniek
IND	Immigratie- en Naturalisatiedienst
IOM	International Organization for Migration
MS	Management Services
NEN	Nederlandse Norm
O&B	Opvang en Begeleiding
OLc	Openleercentrum
pol	Proces opvanglocaties
RFPvE	Ruimtelijk Functioneel Programma van Eisen
RVA	Regeling Verstrekkingen Asielzoekers, betreft zak-, eet, kledgeld.
ROV	Regeling Onthoudingen Verstrekkingen, zijn strafmaatregelen.
Rvt	Rust- en voorbereidingstijd
tbc	Tuberculose
TCO	Total Cost of Ownership
TPvE	Technisch Programma van Eisen
vbl	Vrijheidsbeperkende locatie
V&F	Vastgoed en Facilitair
vp	Vreemdelingenpolitie (AVIM)
VWN	VluchtelingenWerk Nederland

INHOUDSOPGAVE

AFKORTINGEN	1
INLEIDING	4
1.1 Aanleiding	4
1.2 Doelstelling van het Ruimtelijk Functioneel PvE	4
1.3 Gebruik van het RFPvE	5
1.4 Beschrijving opvangmodaliteiten	5
1.5 Totstandkoming aanpassingen	5
1.6 Samenwerking vreemdelingenketen	6
1.7 Evaluatie en revisie Programma's van Eisen	7
1.8 Leeswijzer	7
2. OPVANGPROCES	8
2.1 Centrale ontvangst locatie (col)	8
2.2 Proces opvang locatie (pol)	9
2.3 Asielzoekerscentrum (azc)	10
2.4 Vrijheid beperkende locatie (vbl)	11
2.5 Gezinslocatie (glo)	12
2.6 Beschermde opvang (bo)	12
2.7 Intensief begeleidende opvang (ibo)	13
3. KADERS	15
3.1 Missie & visie	15
3.2 Strategie	15
3.3 Organisatie	15
3.4 Beleidsmatig kader	16
3.5 Kwantitatief kader	17
3.6 Financieel kader	18
3.7 Wetgevend kader	18
3.8 Uitgangspunten	18
4. LOCATIEOPZET	23
4.1 Relatieschema locatieopzet	23
4.2 Wonen en logies	24
4.3 Dienstengebouwen	25
4.4 Het terrein	26
4.5 Bereikbaarheid externe voorzieningen	27
4.6 Toegankelijkheid gebouwen	27
5. RUIMTELIJKE EISEN BIJ OPVANGVORMEN	29
5.1 Asielzoekerscentrum (azc)	29
5.2 Centrale ontvangst locatie (col)	36
5.3 Proces opvang locatie (pol)	38
5.4 Vrijheid beperkende locatie (vbl)	38
5.5 Gezinslocatie (glo)	38

5.6	Intensief Begeleide Opvang (ibo)	38
6.	KLEURTOEPASSING IN FUNCTIE VAN HET WELZIJN.....	40
6.1	Kleur, beleving en welzijn voor deze doelgroep.....	40
6.2	Het terrein	40
6.3	De entree	41
6.4	De gangen	41
6.5	De woonruimte.....	41
6.6	De kinderruimte/ speelruimte.....	42
6.7	De recreatieruimte.....	43
7.	Bijlage 1: COA ruimtestaten 2021 versie 1.5 .. Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.	
8.	Relatieschema's.....	45

INLEIDING

1.1 Aanleiding

Met de herontwikkeling van de locaties Dronten, Luttelgeest en Ter Apel is voortschrijdend inzicht opgedaan ten tijde van de update van het programma van eisen 2016. Ook hebben er in de tussentijd ontwikkelingen op het gebied van de opvang van alleenstaande minderjarige vreemdelingen (amv) en de intensief begeleidende opvang (ibo) plaatsgevonden. Tenslotte is in die versie wet- en regelgeving geactualiseerd als gevolg van gewijzigd Bouwbesluit.

Genoemde ontwikkelingen zorgden voor een update ruimtelijk functioneel programma van eisen in 2016. Door een hoeveelheid verschillende oorzaken is deze destijds niet door het bestuur vastgesteld. Wel binnen de afdeling Vastgoed en Facilitair (V&F) en Opvang en Begeleiding (O&B).

De versie 2020 is daarom bijgewerkt naar de hedendaagse inzichten en input van locatiemanagers uit de referentielocaties en medewerkers van diverse units. Tevens heeft er eveneens nog een bijeenkomst met een brede groep medewerkers in Ter Apel plaatsgevonden. Hier is met name ervaringsdeskundigheid opgehaald onder andere met betrekking tot de toegepaste bouwvorm en woonappartementen.

Ondertussen is er een duidelijke tendens naar meer aandacht voor de mens in zijn omgeving wat onder andere heeft geresulteerd in het belang van sociale veiligheid en een afzonderlijk hoofdstuk over kleurgebruik.

RFPvE in relatie met Technisch PvE; geconcludeerd kan worden dat in de samenhang met dit PvE, het TPvE ook een update ondergaat. Daarmee zijn beide PvE's up-to-date en wederom toepasbaar in de praktijk.

1.1.1 Aanleiding integreren van logiesfunctie

Na de update van begin 2020 is het Ruimtelijk Functioneel programma van eisen eind 2020 verder aangevuld met de omschrijving van de logiesfunctie. Deze aanvulling geeft het COA meer flexibiliteit in het realiseren van woonoplossingen die passen bij de situatie en de doelgroep. De logiesfunctie is ook aanvullend opgenomen in het Technisch Programma van Eisen.

Voor het COA is de logiesfunctie niet onbekend, de logiesopvang kenmerkte zich door middel van lange gangen met kamers en met gezamenlijke kook- en sanitaire voorzieningen. Dit leverde regelmatig onwenselijke situaties op, waarop werd besloten de logiesfunctie niet meer toe te passen. Nu, enkele jaren later, komt het COA tot het inzicht dat de logies behoefte noodzakelijk is voor optimalisatie van onze capaciteit. Dit keer met de geleerde lessen uit het verleden met als belangrijkste inzichten: rekening houdend met privacy, zo worden de badkamer en toilet niet meer centraal in de gang gesitueerd en de keuken wordt met maximaal 64 bewoners gedeeld. De uitwerking van de logiesfunctie staat beschreven in dit programma van eisen.

1.2 Doelstelling van het Ruimtelijk Functioneel PvE

Het RFPvE is bestemd voor diverse typen opvanglocaties die het COA nodig heeft om opvang te bieden aan asielzoekers. Het geeft een beschrijving van de ideale situatie van een asielzoekerscentrum en de overige opvangmodaliteiten en verschaft het beeld van de huisvestingbehoefte van het COA in ruimtelijk-functionele zin. Hiermee dient het RFPvE:

- Als eisenpakket bij nieuwbouw op nieuwe locaties of bij grootschalige herontwikkeling van bestaande locaties.
- Als richtlijn en ambitieniveau bij het verwerven van bestaand vastgoed dat voor korte of middellange termijn gebruikt gaat worden voor opvang.

1.3 Gebruik van het RFPvE

Het RFPvE wordt toegepast bij nieuwe locaties en locaties die herontwikkeld worden. Bestaande locaties worden niet bij voorbaat ge-update naar dit nieuwe RFPvE. Mocht men op een locatie vastlopen in het proces en bepaalde taken niet meer uit kunnen voeren, dan vindt er overleg plaats tussen de locatiemanager en vastgoed en/of projectregisseur, die dan in gezamenlijkheid kijken naar een oplossing. Mocht deze niet binnen de bestaande gebouwcontouren te realiseren zijn, dan wordt er een functionele aanpassing voorgelegd.

Dit RFPvE beschrijft de huidige opvangmodaliteiten van het COA en het voldoet aan vigerende wet- en regelgeving. Het geeft het beeld van de huisvestingsbehoefte van het COA en het beschrijft de ideale situatie. Het is een toetsdocument voor zowel nieuw te realiseren, als te herontwikkelen locaties. Voor nieuwe locaties met bestaand vastgoed dat (deels) hergebruikt wordt, alsmede bij grootschalige renovaties, wordt per situatie beoordeeld in hoeverre de ideaalsituatie gerealiseerd kan worden. De ruimtestaat bevat het voorwaardelijke aantal vierkante meters voor wonen-, werken en recreëren.

1.4 Beschrijving opvangmodaliteiten

De volgende opvangmodaliteiten worden beschreven in dit RFPvE:

- Asielzoekerscentrum	(azc)
- Centrale ontvangstlocatie	(col)
- Proces opvanglocatie	(pol)
- Vrijheid beperkende locatie	(vbl)
- Gezinslocatie	(glo)
- Beschermde opvang	(bo)
- Intensief begeleide opvang	(ibo)

De opvangmodaliteiten zijn omschreven aan de hand van proceskenmerken (hoofdstuk 2) en hun ruimtelijke eisen (hoofdstuk 5). Het aantal en de omvang van de ruimtes zijn te vinden in de ruimtestaten in de bijlagen. *De opvangmodaliteit-amv is sinds 2018 vervat in separate PvE's.*

1.5 Totstandkoming aanpassingen

De ontwikkeling van dit RFPvE is tot stand gekomen in twee fases. In 2016 is input verkregen via werkgroepen waarin locatiemanagers, medewerkers van de afdeling Vastgoed en Facilitair, beleidsmedewerkers en externe adviseurs zitting hadden. Inspanningen gedaan in de tweede fase 2017-18, de versie van 2016 op een paar kleine onderdelen geactualiseerd.

De werkgroepen verantwoordelijk voor de aanpassing van 2016, zorgden voor specifieke thema's en is voor het ruimtelijk functionele deel, alsmede voor het technische gedeelte, informatie gedeeld verzameld en vastgesteld in het beschreven document. De actualisatie 2018 heeft plaatsgevonden door interne review binnen de unit, adviseur P&C, bezoek en interviews loma en medewerkers in Ter Apel en in afstemming met de vertegenwoordigers uit de Referentielocaties.

In 2020 zijn de aanvullingen ten behoeve van de logiesfunctie opgehaald in sessies met de afdelingen Vastgoed en Facilitair en Opvang en Begeleiding. De sessies waren zowel gericht op de ruimtelijk-functionele als de technische aspecten. Eveneens zijn, diverse inhoudelijke experts betrokken. De sessies en aanpassingen zijn verricht door Brink Management / Advies.

1.5.1 *Bouwnorm*

Ervaring leert dat een locatie nooit voor 100% bezet kan zijn. Om de bestuurlijke capaciteit zoveel mogelijk uit te nutten, worden technisch meer plaatsen gerealiseerd. Het bestuur heeft ingestemd met het aanhouden van een bezettingsgraad van 91%, waarmee we dus een technische capaciteit realiseren van $\frac{1}{0,91} \times$ de bestuurlijke overeengekomen capaciteit. Dit is bijna 10% hoger. Hiermee behalen we enig schaalvoordeel, zowel wat betreft de huisvestingskosten, alsook de kosten vanuit Opvang en Begeleiding.

In de ruimtestaten wordt een bouwgrootheid van 110 % aangehouden. Het resultaat van een dergelijk besluit is een logische koppeling tussen feitelijke financiering en huisvesting, maar is voornamelijk terug te vinden als schaalvoordeel.

1.5.2 *Rijks brede werkpleknorm*

Voor de toewijzing van het aantal werkplekken op de kantoren van het COA wordt gebruik gemaakt van het zogenaamde P-formatie calculatie model. Tegelijkertijd speelt de ontwikkeling van de Rijks brede aanpassing van de werkpleknorm naar 0,7 werkplek per fte. Bijvoorbeeld een azc heeft een grootte van 400. Daarvoor heeft P&C voorgeschreven dat het aantal fte voor deze locatie is berekend op $14,77 + 1,26 = 16$ fte (*norm 2018*).

Tevens worden per opvanglocatie (ongeacht grootte en modaliteit) 5 flexwerkplekken toegevoegd. Dit zijn geen éénpersoonskamers. Dit betekent dat er 14 werkplekken worden gerealiseerd ($16 \times 0,7 = 11 + 5 \text{ flex} = 16$).

Bij het ontwerp van de werkplekken moet men rekening houden met de inrichting van een beperkt aantal éénpersoonswerkplekken: de locatiemanager en managementassistent. Medewerkers technische dienst (huismeesters) hebben werkplekken nabij de technische/ opslagruimten. Bij grotere locaties kan besloten worden het aantal éénpersoonswerkplekken op te hogen. Daar wordt dan de extra ondersteuning geplaatst voor de locatiemanager. (≥ 800 1 SMO). Bij de inrichting van de meerpersoonswerkplekken kan besloten worden, bij een bepaalde grootte, de werkruimte te delen door middel van een geluidswerende wand.

1.6 **Samenwerking vreemdelingenketen**

Als gevolg van ontwikkelingen in de kleine keten zijn uitvoeringsorganisaties intensiever gaan samenwerken en synergievoordelen gaan benutten. Deze voordelen zitten met name vooraan in de processen van de keten. Zo kunnen opvanglocaties met col- en pol functies van het COA en aanmeldlocaties van de IND op hetzelfde terrein worden gesitueerd. DT&V en IND maken op dit moment, waar mogelijk, gebruik van gezamenlijke werkplekken op locaties van het COA (alleen indien er ruimten beschikbaar en bruikbaar zijn). Hierbij is herkenbaarheid voor onze bewoners wenselijk. Dit zou bereikt kunnen worden door onder andere kleurdifferentiatie aan te brengen tussen de diensten. Bij voorkeur zijn de diverse diensten in afzonderlijke afdelingen gesitueerd.

1.6.1 *Convenanten*

Met externen heeft COA in het verleden convenanten voor ruimtegebruik op onze opvanglocaties afgesloten. Hierin worden ruimtegebruik en verplichtingen benoemd die partners over en weer naar elkaar hebben. In de ruimtestaat worden de partners benoemd waarvoor COA de verplichting is aangegaan om hen werkplekken te bieden. Partners die niet worden benoemd in de ruimtestaat, maar toch werkplekken wensen op onze opvanglocaties, treden hiervoor in overleg met de projectregisseur van Huisvesting. Dan kan op bestaande locaties bezien worden of er ruimten geschikt zijn voor eventueel gebruik. Momenteel heeft het COA geen verplichting om voor externen ruimten te bouwen. Binnenkort wordt een projectgroep opgericht die zich met de herziening van de oude convenanten gaat bezighouden. Mochten andere verantwoordelijkheden als gevolg hiervan ontstaan, worden deze in een aangepast PvE opgenomen.

1.7 **Evaluatie en revisie Programma's van Eisen**

Het RFPvE en het TPvE worden periodiek gereviseerd. Op basis van relevante informatie en signalen uit de politiek-, bestuurlijke organisatie, ontwikkelingen in vingerende wet- en regelgeving, dan wel interne ontwikkelingen binnen onze organisatie, kunnen redenen zijn om een revisie uit te voeren. Dit wordt echter in alle gevallen gedaan in samenwerking en afstemming met andere afdelingen binnen onze organisatie. De verantwoordelijkheid voor dit onderhoud ligt bij de afdeling Vastgoed en Facilitair.

1.8 **Leeswijzer**

Dit document is als volgt opgebouwd:

Hoofdstuk 1 geeft een inleiding waarin onder andere worden beschreven: de aanleiding, opzet en de totstandkoming van het document.

Hoofdstuk 2 beschrijft het gehele opvangproces. De omschrijving betreft het moment dat een vreemdeling asiel aanvraagt tot het moment dat deze of een woning krijgt of het land verlaat.

Hoofdstuk 3 geeft de eerste richtlijnen aan van het RFPvE in de vorm van kaders. Deze kaders variëren van beleidsmatige- en kwalitatieve kaders tot financiële- en wetgevende kaders. Missie visie en strategie en algemene uitgangspunten. Voorts komen belangrijke pijlers van het COA aan de orde.

Hoofdstuk 4 beschrijft de locatieopzet. Hierin wordt globaal de opzet van een locatie beschreven; hoe de onderlinge samenhang en bereikbaarheid is, welke functies er zijn en hoe die zich tot elkaar verhouden.

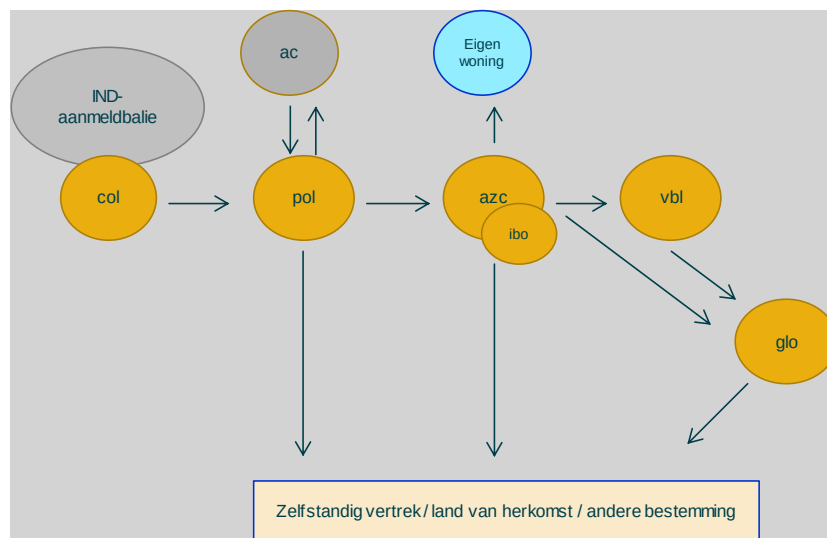
Hoofdstuk 5 beschrijft de ruimtelijke invulling per type opvang. Hierbij worden per opvangmodaliteit de bijzonderheden en ruimtelijk functionele eisen beschreven.

Hoofdstuk 6 beschrijft tenslotte het welzijn en het goed functioneren van de mens in zijn omgeving. Hoe een doordacht kleurgebruik een positieve invloed heeft op sfeer in een ruimte; een gebouw en op de gemoedstoestand van de gebruikers.

2. OPVANGPROCES

Bij elke fase van het proces behoort een ander type opvangprogramma, de asielzoeker komt dus met verschillende opvangprogramma's in aanraking. Paragraaf 2.1 tot en met 2.5 hebben betrekking op meerderjarige vreemdelingen en gezinnen. Zoals in de inleiding aangegeven worden de onderdelen betrekking hebbende op de amv, in een separaat PvE beschreven.

Onderstaand schema geeft het proces van de meerderjarige vreemdeling op hoofdlijnen weer, op de volgende pagina's wordt dit proces nader toegelicht.

Verklaring afkortingen:

col: centrale ontvangst locatie
 pol: proces opvang locatie
 ac: aanmeldcentrum
 ibo: intensief begeleidende opvang
 IND: Immigratie en Naturalisatiedienst

azc: asielzoekerscentrum
 vbl: vrijheid beperkende locatie
 vp: vreemdelingenpolitie
 glo: gezinslocaties

2.1 Centrale ontvangst locatie (col)

2.1.1 Proces

Iedere vreemdeling die asiel wil aanvragen, moet zich registreren in de aanmeldunit van de Vreemdelingenpolitie/ IND. Deze aanmeldunit bevindt zich op of in de directe nabijheid van de col. Asielzoekers komen ook 's nachts binnen en wachten dan tot de volgende ochtend. Dan start de aanmeldprocedure die in totaal vier uur in beslag neemt. Tevens vindt er een tbc-screening plaats. Omdat de vreemdeling op ieder tijdstip kan arriveren, is het mogelijk dat hij/ zij moet overnachten. Het COA faciliteert in die situatie alleen een eenvoudige voorziening, zoals stoelen en een babyruimte. De vreemdeling verblijft veelal twee tot drie dagen op de col.

2.1.2 Specifieke kaders

In Nederland zijn momenteel meerdere col locaties gerealiseerd. De grootste bevindt zich in Ter Apel. Het korte verblijf van de asielzoeker op de col stelt aangepaste eisen aan de locatie.

De voeding wordt verzorgd door middel van catering. Op deze locaties worden voorlichtingsactiviteiten en gesprekken door het COA georganiseerd om de asielzoeker kennis te laten maken met verblijf, veiligheid en het proces.

In de col vindt ook de ‘Verkorte medische intake ’plaats om mogelijke gezondheidsrisico’s voor de asielzoeker of zijn omgeving te beperken:

- Alle asielzoekers krijgen een medische intake aangeboden. Men kan weigeren;
- De medische intake mag de doorstromingsnelheid van de vreemdelingenprocedure op de col niet vertragen;

De col bevat een ruimte ten behoeve van de eerste verstrekking. Tevens is op de col een registratieruimte ten behoeve van de IBIS-invoer benodigd.

De aanwezige ketenpartners op een col zijn: Vreemdelingenpolitie, IND, GZA en de GGD (ten behoeve van de tbc-screening).

2.2 Proces opvang locatie (pol)

Op een pol verblijven de asielzoekers idealiter 15-22 werkdagen, dus circa vier weken.

2.2.1 Proces

In de asielprocedure is rust- en voorbereidingstijd gecreëerd voor asielzoekers. Deze vindt plaats voordat de betrokken asielzoeker zijn aanvraag heeft ingediend. Beoogd wordt dat de asielzoeker zich in deze periode in rust voorbereidt op de indiening van de asielaanvraag en daarmee de totale procedure verkort.

De rusttijd start in de col en wordt voortgezet in de pol. Hiervoor is het COA afhankelijk van de doorlooptijd die de IND nodig heeft. Gedurende deze periode biedt het COA onderdak en begeleiding.

De verblijfstijd in de pol is onderverdeeld in twee fasen. In de eerste fase wacht de asielzoeker tot het moment dat hij/ zij toegelaten wordt tot de algemene asielprocedure (AA). In de tweede fase is de asielzoeker al toegelaten tot AA. De doorstroom vanuit een col naar een pol is nagenoeg 100%.

Fase 1

Een asielzoeker wordt in de een rust- en voorbereidingstermijn, mede door VWN bijgestaan.

De COA-activiteiten beperken zich in deze fase tot het geven van groepsvoorlichting. De asielzoeker die net in Nederland is aangekomen, krijgt te maken met aspecten binnen de opvang en in de Nederlandse samenleving die hem vreemd zijn. Het COA besteedt aandacht aan de essentiële en basale aspecten binnen de opvang en de Nederlandse samenleving. Dit geeft duidelijkheid, rust en komt de leefbaarheid en veiligheid op de locatie ten goede. Op deze locatie wordt door FMMU (Forensisch Medische Maatschappij Utrecht) een sociaal-medisch advies gegeven over de asielzoeker aan de IND (voorheen Medifirst). Dit onderzoek valt onder verantwoordelijkheid van de IND. Met het door de FMMU opgestelde medisch advies kan de asielzoeker worden beoordeeld op het aangaan van de asielprocedure.

Fase 2

In de aanmeldcentra wordt de AA-procedure gestart. Tijdens de AA-procedure verblijft de asielzoeker op een pol. De procedure duurt gemiddeld acht werkdagen. Na de afronding verhuizen de bewoners zo snel mogelijk naar een azc.

2.2.2 *Specifieke kaders*

De pol locaties zijn gesitueerd nabij de aanmeldcentra van de IND. De reistijd tussen de pol en het aanmeldcentrum bedraagt, idealiter, niet meer dan dertig minuten. Tevens moet openbaar vervoer aanwezig zijn op dertig minuten lopen van de pol.

De pol biedt voorzieningen die voor een deel overeenkomen met een azc. Deze voorzieningen worden ook door andere organisaties dan het COA gebruikt.

Voor een asielzoeker verschilt het verblijf in een pol-locatie nauwelijks met een azc. Er wordt zelfstandig gekookt. Eveneens worden spullen voor persoonlijk onderhoud uitgereikt.

De aanwezige ketenpartners op de pol zijn: VWN, IND en GZA.

2.3 **Asielzoekerscentrum (azc)**

2.3.1 *Proces*

Op het azc verblijven asielzoekers die de AA hebben afgerond, ongeacht of het asielverzoek is afgewezen; de verlengde asielprocedure wordt gevolgd; of een vergunning tot verblijf is ontvangen. De verblijfstijd op het azc is afhankelijk van de beslissingen over het vergunningshouderschap. In geval van afwijzing zijn de verblijfstijden afhankelijk van het moment waarop dit besluit valt en de mogelijke vervolgprocedures. De kenmerken van het verblijf zijn afhankelijk van onder meer:

- Iemand die in de AA is afgewezen heeft een verwachte verblijfstijd van circa vier weken.
- In opdracht van het ministerie werkt het COA aan de uitwerking van maatregelen om het verblijf van de vergunninghouder in de opvang te beperken tot gemiddeld 3-6 maanden;
- De asielzoeker voor wie geldt dat de asielaanvraag in de verlengde asielprocedure wordt afgewezen, mag de uitspraak in de rechterlijke procedure tegen deze negatieve beslissing in de opvang afwachten. Na een negatieve uitspraak in de rechterlijke procedure mag hij nog 28 dagen in de opvang verblijven.
- In een azc wordt de bewoner een programma aangeboden dat afhankelijk is van de stand van zijn asielprocedure. Vergunninghouders volgen het programma in de inburgeringsfase.
- Bewoners die een negatief besluit hebben ontvangen in de asielprocedure, stromen de terugkeerfase in.
- Naast het COA, voert ook de DT&V een beperkt aantal vertrekgesprekken met de bewoner.
- Voor ouders met opvoedingsvraagstukken worden in het kader van ondersteuning in de opvoeding, aanvullende programma's georganiseerd.
- Buiten de fase specifieke begeleiding krijgen de bewoners verschillende vormen van voorlichting gericht op het verhogen van veiligheid en leefbaarheid op- en buiten de locatie.

2.3.2 *Specifieke kaders*

Op sommige azc's worden naast de reguliere doelgroep ook andere doelgroepen opgevangen. Hier valt te denken aan alleenstaande minderjarige vluchtelingen (amv) en intensieve begeleidende opvang

(ibo). De azc's bieden asielzoekers een langer verblijf als in de col pol en daarmee verschilt deze opvangvorm zich van andere opvangvormen mede in het aanbod in begeleiding en voorbereidend Nederlands. Het aanbod van activiteiten is meer gericht op de zelfredzaamheid van de asielzoeker. De asielzoeker zorgt zelf voor zijn persoonlijke voorzieningen. Ontvangt hiervoor eet-, kled- en zakgeld. In de contacten met de COA-medewerkers wordt er veel aandacht geschonken aan het integreren en laten kennismaken met de Nederlandse samenleving. De meldplicht/ inhuysregistratie is eenmaal per week.

De aanwezige partners op een azc zijn: VWN, GZA.

2.4 Vrijheid beperkende locatie (vbl)

2.4.1 *Proces*

Als een vreemdeling volgens de Nederlandse wet geen recht heeft op opvang in een asielzoekerscentrum en hij kan nog niet in vreemdelingenbewaring worden geplaatst, dan wordt de vreemdeling geplaatst in een vrijheid beperkende locatie (vbl). Zij verblijven daar op basis van artikel 56 van de Vreemdelingenwet 2000.

De bewoners van de vbl zijn bezig met zelfstandig vertrek uit Nederland. Terugkeer is voor deze groep het enige perspectief. Er is een dagelijkse meldplicht/ inhuysregistratie (uitgezonderd zon- en feestdagen) en eenmaal per week wordt de verplichte meldplicht uitgevoerd door de vreemdelingenpolitie. Deze asielzoekers mogen zich niet buiten de gemeentegrenzen begeven van de plaats waar de opvang gevestigd is. De gewenste verblijfsduur is maximaal twaalf weken. Op deze locatie vinden ten minste een intakegesprek met de COA-casemanager en een intakegesprek met de COA-programmabegeleiders plaats, alles is gericht op terugkeer naar het land van herkomst. De DT&V ondersteunt hierbij, evenals de IOM.

De bewoners ontvangen geen RVA op de vbl locatie. Het recht op opvang is formeel beëindigd. Een vbl is daarom een onderdaklocatie en geen opvanglocatie. Verzoeken voor over- en terugplaatsing worden niet gehonoreerd, vergoeding van buitengewone kosten vindt niet plaats en vergoeding van medische kosten alleen op basis van medisch noodzakelijke zorg. De ROV is niet van toepassing in de vbl.

In de vbl Ter Apel is als gevolg van de lokale situatie, gekozen voor onderwijs op locatie voor leerplichtigen. In afstemming met de beleidsadviseur van Uitvoeringsprocessen (d.d. 26-08-2019) blijkt dit niet verplichtend te zijn voor te ontwikkelen vbl-locaties.

2.4.2 *Specifieke kaders*

Voor de vbl gelden voor de huisvesting geen specifieke voorzieningen. DT&V voert voor de vbl bewoners werkprocessen uit. Veelal verzoekt de DT&V om werkplekken. Dit is slechts mogelijk wanneer daarvoor ruimten vrij staan en geschikt zijn. Dan vindt hier onderling overleg plaats met DT&V, de projectregisseur en de locatiemanager.

Voor deze opvangmodaliteit zijn de volgende ketenpartners aanwezig: GZA

2.5 Gezinslocatie (glo)

2.5.1 *Proces*

Een gezinslocatie is een vrijheid beperkende locatie met als verbijzondering de aanwezigheid van minderjarige kinderen. De doelgroep bestaat uit asielzoekers met minderjarige kinderen voor wie de asielprocedure is afgerond. Zij zijn uitgeprocedeerd. Ook gezinnen met minderjarige kinderen die nog een procedure hebben lopen (reguliere of herhaalde aanvraag) maar waaraan geen recht op opvang is verbonden en waarvan door DT&V is beoordeeld dat het vertrek niet binnen twaalf weken is te realiseren, verblijven hier. Terugkeer is in deze opvangmodaliteit het enige perspectief.

Er is een dagelijkse meldplicht /inhuysregistratie (uitgezonderd zon- en feestdagen) en eenmaal per week wordt de verplichte meldplicht uitgevoerd door de vreemdelingenpolitie. Deze asielzoekers mogen zich niet buiten de gemeentegrenzen begeven van de plaats waar de opvang gevestigd is. De verstrekkingen aan kinderen zijn dezelfde als die in een azc. De verstrekkingen aan ouders komen te vervallen, zij ontvangen slechts het eetgeld. De RVA is hierop dus niet van toepassing. Vergoedingen voor reiskosten worden niet uitgekeerd, uitzondering zijn kosten voor noodzakelijk medisch geïndiceerd vervoer. Ouders zorgen voor hun kinderen, er is geen kinderopvang of crèche op de glo. De leerplichtige kinderen volgen onderwijs en dit wordt dan ook geboden. Het verblijf in een glo eindigt zodra het jongste kind 18 is geworden of wanneer vertrek naar land van herkomst mogelijk is.

2.5.2 *Specifieke kaders*

Voor de glo gelden in gebouwopzicht geen specifieke voorzieningen, er wordt qua ruimten eenzelfde bouwmaat gerealiseerd als een azc. Het omklappen naar andere opvangmodaliteiten is daarmee mogelijk. Wel worden er minder voorzieningen aangeboden.

Leslokalen worden niet gebruikt, maar worden omgevormd tot aangepaste speelruimten en voor de jeugd is er een jeugdhonk en eventueel een activiteitenruimte. Vanwege de dagelijkse meldplicht/inhuysregistratie is een goede logistieke doorloop in deze ruimte een vereiste. Ingaande en uitgaande ‘verkeersstromen’ dienen gescheiden te worden.

Door de aanwezigheid van een groot aantal kinderen in de glo zijn er meer wasmachines en drogers opgesteld (1:12 i.p.v. 1:16)

2.6 Beschermde opvang (bo)

In deze opvangvorm worden alleenstaande minderjarige vreemdelingen opgevangen die mogelijk slachtoffer zijn of dreigen te worden van mensenhandel.

Bij aankomst op Schiphol worden jongeren door de Koninklijke Marechaussee en de IND gescreend op signalen die wijzen op het risico op verdwijning en/of uitbuiting. Op basis daarvan wordt onder verantwoordelijkheid van het Nidos besloten of de jongere voor de beschermde opvang in aanmerking komt.

De beschermde opvang bestaat uit kleinschalige woongroepen. Om vermissing zoveel mogelijk te voorkomen staan zij in ieder geval gedurende de eerste periode (drie maanden) van deze beschermde opvang, 24 uur per dag onder toezicht. Ook als zij naar school gaan of bijvoorbeeld boodschappen doen. De begeleiding van deze doelgroep is erop gericht hun kennis te vergroten en vaardigheden en weerbaarheid te ontwikkelen. In dit opzicht worden zij ook nadrukkelijk voorgelicht over mensenhandel, uitbuiting en prostitutie.

Deze beschrijving is voor de volledigheid opgenomen in het RFPvE, maar hiervoor zijn geen aparte ruimtestaten opgenomen.

2.7 Intensief begeleidende opvang (ibo)

2.7.1 *Kaders*

De opvanglocatie voor asielzoekers met probleemgedrag is geconcentreerd op locatie te Schalkhaar. In de ibo verblijven asielzoekers die na een intakeprocedure vanuit een andere opvang, tijdelijk in de ibo zijn geplaatst.

Doel van het verblijf op de ibo kan diverse doelstellingen hebben, namelijk:

1. Het versterken van competenties en vaardigheden van de bewoner zodat terugplaatsing in het azc weer mogelijk is;
2. Observatie om te beoordelen of een bewoner al dan niet moet worden doorverwezen naar de 3e lijn;
3. Langdurig verblijf op de ibo met intensieve begeleiding en/of behandeling om van hieruit uitgeplaatst te worden (dan wel naar een woning in geval van statushouders, dan wel in samenwerking met DT&V en vp terugkeer naar land van herkomst).

Uitgangspunt van de indicatie voor plaatsing is dat deze plaatsing leidt tot een beter beeld van de persoon waardoor deze in de opvang kan terugkeren en hier (met de juiste aanpak) weer redelijk tot goed kan functioneren. Dit eventueel aangevuld met lokale ondersteuning (thuiszorg, ambulante GGZ en dergelijke)

Specifieke kaders

De ondersteuning van de GGZ-instelling (DIMENCE) voor ibo, vraagt om extra werkplekken

Een aparte groep wordt gevormd door de crisisplaatsingen.

Fase 1

De asielzoeker die in de eerste fase wordt opgevangen, verblijft op één afzonderlijke afdeling, op een 1-persoonskamer. Er zijn 16 éénpersoonskamers op de afdeling alsmede een groeps-, woonkamer en een gemeenschappelijke keuken waar eventueel onder begeleiding wordt gekookt. De COA-medewerkers hebben hier centraal hun werkplek, met zicht op de gangen. Er zijn twee kantoren. Eén kantoor is 24/7 bezet en biedt m.n. zicht op de gangen/ afdeling, het andere is een kantoor voor management gesprekken/aansturing van het team. De afdeling is uitgerust met cameratoezicht. Vanuit de werkruimte zijn alle beelden van de diverse camera's te observeren en is er zicht op de ernaast gelegen spreekkamers. Hier bevindt zich eveneens een balie. Zien en gezien worden zijn belangrijke aspecten in deze opvangmodaliteit. Dit vormt mede de basis voor veiligheid, voor bewoners alsook voor personeel.

Fase 2&3

Slaapvertrekken bestaan uit 2 en 3-persoonskamers. Er bevindt zich ook een zogenaamde gezinskamer. Deze wordt gebruikt om de asielzoeker met onaangepast gedrag te begeleiden wanneer deze deel uit maakt van een sociale eenheid. De totale afdeling biedt plaats aan 34 personen. Er is een gezamenlijke keuken. Er zijn twee werkplekken voor de COA-medewerkers. Zij zijn hier niet 24 uur aanwezig. Het maken van keuzes in het specifieke gebruik van de afdelingen, levert voor de ibo-opvang de beste werkwijze en beheersbaarheid.

Keuken

Deze dient om veiligheidsredenen afgesloten te kunnen worden tussen 22.00-06.00 uur.

3. KADERS

De kaders geven het raamwerk waarbinnen zowel het Ruimtelijk Functioneel-, als het Technisch Programma van Eisen ontwikkeld zijn. Zij zijn bepalend bij de interpretatie en verdere uitwerking van de eisen in ontwerpen en zijn geschreven op basis van vastgesteld beleid.

3.1 Missie & visie

De missie en visie van de afdeling Vastgoed en Facilitair zijn als volgt geformuleerd:

De afdeling Vastgoed en Facilitair is binnen het COA verantwoordelijk voor de ontwikkeling, realisatie en ontmanteling van opvanglocaties. Hiermee leveren we een bijdrage aan de brede COA-doelstellingen.

We realiseren de opvanglocaties volgens vastgestelde kaders zodat uniformiteit ontstaat. Deze kaders bestaan uit (minimale) kwaliteitseisen ten aanzien van leefbaarheid, veiligheid- en gezondheidsnormen, waarbij we maatwerk niet uit het oog verliezen.

Bij de ontwikkeling van opvanglocaties houden we rekening met de balans tussen de belangen van de bewoner en die van onze organisatie.

3.2 Strategie

De vraag naar asielopvang fluctueert sterk en het aanbod van opvanglocaties is wisselend. Het COA richt zich in toenemende mate op strategisch vastgoedbeheer waarbij deze fluctuaties opgevangen kunnen worden door flexibele huisvesting. Dat betekent dat zij inspeelt op trends en ontwikkelingen die van invloed zijn op de vastgoedcapaciteit. Het COA streeft hierbij naar het ontwikkelen van een vastgoedvoorraad, die probleemloze opvang van asielzoekers in een veilige en beheersbare omgeving mogelijk maakt voor nu en in de toekomst.

3.3 Organisatie

Het Ministerie van Justitie en Veiligheid is opdrachtgever van het COA. Binnen het COA is Opvang & Begeleiding de gebruiker van de locatie en de afdeling Vastgoed en Facilitair verwerft, realiseert en beheert de locaties. Daarnaast is de stafafdeling concern-control belast met de financiële kaderstelling en is zij de toetsende partij. Zoals in hoofdstuk 2 is beschreven wordt het opvangproces georganiseerd in samenwerking met diverse ketenpartners en overige partijen die hieronder zijn weergegeven. Het COA faciliteert (onder bepaalde voorwaarden) de partijen aangegeven met een * op locatie:

- Gezondheidszorg (GZA/GGD)*
- Vluchtelingenwerk Nederland (VWN)*
- Dienst Terugkeer & Vertrek (DT&V)*
- Beveiliging- en receptieorganisatie (Trigion)*
- Vreemdelingenpolitie (Avim)
- International Organization for Migration (IOM)
- Immigratie- en Naturalisatie Dienst (IND)

3.4 Beleidsmatig kader

In deze paragraaf worden een aantal onderwerpen behandeld die een belangrijke rol spelen bij het COA en waar in het verleden beleid voor is ontwikkeld. Het zijn onderwerpen die te maken hebben met het specifieke karakter van opvang van asielzoekers.

3.4.1 *Kinderen in de opvang*

Kinderen zijn een kwetsbare groep in de opvang, die extra aandacht verdient. De lezer van dit PvE dient zich hiervan bewust te zijn. Het COA wil zorgdragen voor het creëren van een veilige omgeving waarin een kind zich kan ontwikkelen.

Een aantal uitgangspunten hierbij zijn:

- Ouders en/of verzorgers van het kind blijven eerstverantwoordelijken voor het kind;
- Het belang van het kind vormt altijd een overweging bij het nemen van beleidsbeslissingen en uitvoeringsbeslissingen;
- Het COA draagt zorg voor het creëren van een veilige omgeving;
- Het COA draagt zorg voor een omgeving waarin het kind zich kan ontwikkelen;
- Op locaties waar veel kinderen aanwezig zijn wordt extra aandacht besteed aan voorzieningen (activiteitenruimtes speciaal voor kinderen en voldoende speelplekken/ speeltuinen buiten).

Naast kinderen worden ook vrouwen als kwetsbare groep beschouwd. Mede daardoor moeten douches en toiletruimten afsluitbaar zijn. Deze mogen bovendien geen inkijkmogelijkheden hebben, evenals de activiteitenruimten voor vrouwen, slaapkamers en woonkamers.

3.4.2 *Brandveiligheid*

Asielzoekers zijn niet altijd bekend met, of zich bewust van de gevaren van brand. Daarnaast is sprake van een hoge dichtheid van bewoners binnen een gebied of gebouw. Dit vraagt extra aandacht voor de brandveiligheid en vluchtwegen. De specifieke eisen omtrent brandveiligheid staan benoemd in het technisch programma van eisen.

3.4.3 *Legionella*

Het COA is een **prioritaire instelling** zoals bedoeld in het Drinkwaterbesluit. Dit stelt specifieke eisen aan het ontwerp en het gebruik van drinkwaterinstallaties. De locaties dienen met betrekking tot drinkwaterinstallaties en legionella te voldoen aan de geldende wettelijke vereisten en voorschriften alsmede van toepassing zijn de normen en richtlijnen. Voor inhoudelijke informatie wordt verwezen naar het TPvE.

3.4.4 *Mindervalide asielzoekers (miva)*

De opvang van minder valide asielzoekers die zelfredzaam zijn, wordt uitgevoerd door het COA. Hiervoor zijn ‘miva-woningen’ gebouwd. Het uitgangspunt hierbij is dat twee woningen op de 400 opvangplekken geschikt zijn voor de opvang van mindervaliden op de begane grond. De beschikbare capaciteit in deze woningen wordt optimaal benut door bijplaatsing van bewoners op de resterende vrije plaatsen (technische capaciteit per standaard woonunit = 8). Het COA vangt geen miva op die niet zelfredzaam zijn. Hiervoor worden zorg verlenende instanties ingeschakeld.

3.5 Kwantitatief kader

3.5.1 Landelijk

Het vaststellen van het aantal benodigde opvangplaatsen wordt bemoeilijkt doordat de in- en uitstroom sterk fluctueert. De instroom wordt voornamelijk bepaald door ontwikkelingen buiten Nederland, die zich vaak onverwacht voordoen. De uitstroom wordt beïnvloed door het verloop van de procedures, taakstelling van projectgroepen en het aanbod van woningen. Deze fluctuatie wordt opgevangen door de beschreven flexibiliteit.

Het COA is een landelijke organisatie. De opvanglocaties liggen verspreid over het land. Asielzoekerscentra moeten in de buurt van voorzieningen gelegen zijn. Daarbij wordt gestreefd naar een spreiding gelijkmatig over het land in zowel binnen- als buiten stedelijk gebied.

3.5.2 Locatie en gebouw

De omvang (capaciteit) van een opvanglocatie ligt niet vast, deze wordt immers mede bepaald door de situatie ter plekke. In het nieuwe regeerakkoord wordt gestreefd naar lokale afstemming en toetsing op draagvlak van de gemeenschap. Vanuit bedrijfseconomisch oogpunt wordt gestreefd naar (nieuwbouw)locaties van minimaal 600 plaatsen. De ervaring is dat de TCO bij grotere locaties efficiënter is. Bij bestaande bouw of herontwikkeling wordt, gezien de beperkingen, een lagere capaciteit geaccepteerd. Hier ligt de ondergrens op 450 opvangplaatsen. Maar in extreme gevallen zoals bij hoge capaciteitsnood worden eveneens (tijdelijke) centra van 300 opgenomen in de portefeuille.

Bovenal zijn de gemaakte afspraken met de gemeente bepalend voor de omvang van een locatie. De sfeer en uitstraling van een locatie beïnvloeden mede de leefbaarheid. De afspraken over de omvang van het aantal opvangplekken zijn vastgelegd in de bestuursovereenkomst met de gemeente.

3.5.3 Ruimteniveau

Voor het bepalen van de minimale afmetingen van ruimten is het vigerende Bouwbesluit maatgevend. In dit ruimtelijk functioneel programma van eisen wordt uitgegaan van een verblijfsruimte bij wonen van 5 vierkante meter¹ per persoon met als uitzondering de gebruiksoppervlakte van de eenpersoonsslaapkamers van 5,3 vierkante meter, dit in verband met de minimale lengte- en breedtemaat van de kamer op basis van de buitenmaten van het bed. Het Bouwbesluit kent verschillende gebruiksfuncties van gebouwen, die elk andere eisen stellen aan onder andere afmetingen en brandveiligheid. In de regel wordt voor de opvanglocaties uitgegaan van de woonfunctie. Dit betekent dat iedere woning dient te beschikken over een woonkamer van minimaal 11 vierkante meter bij een minimale breedte van 3 meter.

De logiesfunctie beschikt niet over een woonkamer, de oppervlakte hiervan wordt verdeeld over de slaapkamers, deze wijken daarom iets af van de functie wonen. De exacte oppervlakten staan vermeld in de ruimtestaat (hoofdstuk 7).

¹ De metrages in dit RFPvE zijn genoemd in m² nuttig vloeroppervlakte. Voor een vertaling naar bruto vloeroppervlakte wordt een factor 1,5 gehanteerd.

3.6 Financieel kader

Uitgangspunt voor het financiële kader is de kostprijsvergoeding die het COA krijgt van het Ministerie van Justitie en Veiligheid voor de opvang van asielzoekers. De investeringen in vastgoed worden beoordeeld op bedrijfseconomische doelmatigheid, doeltreffendheid op de lange termijn en gekeken wordt naar de integrale kosten over de totale gebruiksperiode: de zogenaamde ‘Total Cost of Ownership’.

3.7 Wetgevend kader

Alle opvanglocaties moeten minimaal voldoen aan wet- en regelgeving waaronder het Bouwbesluit. De gemeente/ provincie stelt een bestemmingsplan vast en hierbij worden mogelijke gebruiksfuncties aangegeven. Het COA vraagt een gebruiksfunctie aan waarbij de woonfunctie het uitgangspunt is. Naast de woonfunctie kan in logiesfunctie worden voorzien. In bestaande situaties als een gebouw reeds een logiesfunctie heeft of in nieuwe situaties waarbij logiesfunctie kan worden aangevraagd, mocht het gebouw en de omstandigheden zich hier beter voor lenen dan een woonfunctie.

Voorts kent het Bouwbesluit voor de opvang van asielzoekers enkele vrijstellingen:

Een berging is niet verplicht;

Een buitenruimte is niet verplicht;

Er is een uitzondering gemaakt met betrekking tot de eisen om “overbevolking” tegen te gaan.

Voor zover de eisen in het RFPvE en TPvE lager zijn dan het wettelijk vereiste niveau, is het wettelijk vereiste niveau bepalend. Het COA dient direct van de afwijking op de hoogte te worden gesteld.

3.8 Uitgangspunten

De kwaliteitsverbetering in de vastgoedportefeuille is gebaseerd op drie belangrijke pijlers van het COA:

1. Veiligheid;
2. Leefbaarheid;
3. Beheersbaarheid.

Bovenstaande pijlers dienen verenigd te worden met de volgende uitgangspunten:

4. Duurzaamheid;
5. Flexibiliteit;
6. Betaalbaarheid.

3.8.1 (Sociale) veiligheid

Wat betreft de veiligheid kan deze in hoofdlijnen opgesplitst worden in de veiligheid van de asielzoeker en de veiligheid van het personeel.

Veiligheid asielzoekers

De ontwerper dient zich er bewust van te zijn dat asielzoekers uit zeer verschillende culturen komen en daarmee niet gewend zijn aan zaken die in Nederland gebruikelijk zijn. Zo is open water niet wenselijk omdat veel asielzoekers geen zwemdiploma hebben en moeten apparaten eenvoudig te bedienen zijn. Voorts mogen gebouwen, of onderdelen van gebouwen niet opklimbaar zijn. Kortom, er dient ontworpen te worden met een bewustzijn dat alles extra eenvoudig en veilig moet zijn.

Sociale veiligheid wordt voor de asielzoeker gerealiseerd door in de gebouwen overzicht, en een vriendelijke- en toegankelijke uitstraling te realiseren. Geen onoverzichtelijke, donkere gangen. Trappen waar spiegels zijn opgehangen om onverwacht en ongewenste contacten te voorkomen.

De beveiliging van het centrum zelf, zoals permanente bewaking en plaatsing van eventuele hekken zijn in tegenstelling tot wat mensen vaak denken niet gericht op het binnenhouden van de asielzoeker, maar is juist meer gericht op het beschermen van de asielzoekers tegen ongewenste personen van buiten, bijvoorbeeld personen die asielzoekers ‘ronselen’.

Het terrein, maar ook de toegangen van gebouwen dienen zo min mogelijk verholten hoeken of plekken te kennen waar men zich kan verbergen. Tegelijkertijd moet het wel leefbaar zijn. Dus geen kale vlakte, zichtlijnen moet niet-onderbroken zijn en de toegang van gebouwen dienen (zoveel mogelijk) vanuit een centraal punt te overzien zijn.

Veiligheid personeel

COA houdt rekening met de mogelijkheid dat er incidenten kunnen optreden daarom zijn er een behoorlijk aantal maatregelen om het personeel te beschermen en incidenten zoveel mogelijk te voorkomen. Dit heeft o.a. te maken met de omstandigheden, zoals het feit dat asielzoekers soms getraumatiseerd zijn, dan wel boos of wanhopig als de asielpcedure niet gunstig voor ze verloopt. De veiligheid van personeel wordt in belangrijke mate gewaarborgd door logistieke maatregelen. Zo zijn er toegankelijkheidszones waar asielzoekers niet of slechts op verzoek mogen komen, zoals bij een afspraak met een arts. Uiteraard zijn er ook zones die geheel toegankelijk zijn, zoals recreatieruimtes en de ‘eigen’ woning. Het is van belang dat wij onze bewoners kennen zodat we vroegtijdig risico's kunnen inschatten. Hiervoor maken wij bijvoorbeeld gebruik van de 6-domeinen methodiek. Bij dat alles zorgen we dat het belang van de bewoner in balans blijft met het belang van de medewerker. De COA-medewerker wordt getraind om de eigen veiligheid hoog in het vaandel te houden.

Iedere locatie is verplicht om een Risico, Inventarisatie en Evaluatie (RI&E) te maken. De RI&E voorziet in een uiteenzetting van de belangrijkste risico's die op locatie gelopen wordt tijdens ons werk en welke maatregelen er zullen worden genomen om de geconstateerde risico's aan te pakken.

De overige maatregelen zijn vooral technisch van aard zoals (elektronische) sluiting van deuren, een portofoonsysteem, vluchtwegen en alarmering op spreekkamers etc. Zie hiervoor het Technisch PvE.

3.8.2 Leefbaarheid

Het COA is bij wet belast met de materiële en immateriële opvang van asielzoekers in een opvangcentrum. Het uitgangspunt hierbij is dat de opvang sober doch humaan is maar niet onderdoet voor de kwaliteit van de voorzieningen zoals in Nederland in het algemeen gebruikelijk. In die zin is er een sterk vergelijk met de sociale woningbouw; eenvoudig, betaalbaar en leefbaar. COA dient dan ook te voldoen aan het Bouwbesluit, m.u.v. de punten zoals beschreven in § 3.7.

In de visie van het COA is de eigen verantwoordelijkheid en zelfstandigheid van de asielzoeker cruciaal. Onderzoek heeft aangetoond dat een prettig woon- en leefklimaat een voorwaarde is voor het nemen van verantwoordelijkheid en zelfredzaamheid. Hierbinnen worden een aantal speerpunten benoemd:

- Privacy: asielzoekers hebben behoefte aan privacy, dit is onder andere vertaald in het hebben van een eigen afsluitbare kamer, maar ook bijvoorbeeld in de toepassing van glas. In de woning wil

de asielzoeker van buitenaf niet zichtbaar zijn, dus grote doorzichtige glasvlakken zijn niet wenselijk, dit wordt in de praktijk onmiddellijk afgeplakt.

- Herkenbaarheid: herkenbare architectuur is van belang voor het geheel, maar ook de herkenning van de eigen woning en/of slaapkamer. Het moet eenvoudig (sober) zijn, maar tegelijkertijd menselijk en van een menselijke schaal ('Buurtjes of wijkjes' vergroten de leefbaarheid en nemen de massaliteit weg op grotere centra zoals b.v. gerealiseerd in Ter Apel).
- Kleurgebruik: wat het COA uitdrukkelijk niet wil, zijn anonieme woonkazernes. Variatie is van belang en kan onder andere gezocht worden in steenkeuzes, kleuren, metselverbanden, details, versprongen gevels, et cetera.

Een goed en doordacht kleurgebruik heeft een positieve invloed op de sfeer in een ruimte en de gemoedstoestand van de gebruikers. Dit doen we door te zorgen dat de ruimtes een betere aansluiting vinden op de doelgroep, met de focus op kleur en beleving. De kleurkeuze voor de gebouwen is bepaald per functie. Het oriënteren op de locatie wordt voor alle gebruikers maar met name voor kleine kinderen, vereenvoudigd. Voor het terrein geldt dat het kleurgebruik versterkend dient te zijn aan het leefklimaat; een prettig verblijf in de buitenruimte, maar eenvoudig te onderhouden en veilig. Zie hiervoor eveneens hoofdstuk 6.

- Kwaliteit: kwaliteit van de omgeving, beïnvloedt het gedrag van de gebruiker. Dit gaat niet alleen op voor de eerdergenoemde menselijkheid en herkenbaarheid, maar geldt ook voor de onderhoudsstaat. Een omgeving die schoon en heel is, nodigt uit tot positief gedrag. Vanwege het intensieve gebruik dient elke plek binnen of buiten robuust en molestbestendig te zijn, bij schade of vervuiling moet dit eenvoudig bij te werken zijn.

3.8.3 *Beheersbaarheid*

De kerntaak van het COA is het binnen de kaders en uitgangspunten, opvangen van asielzoekers. Daarbij hoort het zo goed mogelijk huisvesten van asielzoekers (de materiële opvang), zodat de gebruiker, het personeel, zich zoveel mogelijk kan concentreren op de immateriële opvang en het begeleiden van asielzoekers. Hoe minder aandacht er gaat naar het beheersen van de huisvesting, hoe beter. Vandaar de eisen voor robuustheid en soberheid zoals hierboven al toegelicht. Als het centrum onvoldoende humaniteit en leefbaarheid beschikt, wordt de beheersbaarheid juist weer lager. Balans tussen robuustheid, eenvoud tegenover menselijkheid, leefbaarheid is dus van belang. Dit gaat op voor zowel bewoners alsook voor personeel. De projectregisseur van de afdeling Vastgoed en Facilitair en de locatiemanager treden hierover in overleg en bepalen deze balans.

Beheersbaarheid heeft ook een financieel aspect. Het COA is een maatschappelijke organisatie die in de basis gefinancierd wordt per gehuisveste asielzoeker. Het is daarom zowel maatschappelijk als financieel van belang om de onderhouds- en exploitatiekosten (energielasten) te beperken.

Het Gebouw Beheers Systeem (GBS) is een middel om de beheersbaarheid van het centrum te verhogen. Het GBS geeft inzicht in het energieverbruik van onze bewoners, signaleert storingen in de installatie en geeft informatie over waterverbruik. Deze gegevens zijn voor het COA van belang om een centrum zo efficiënt mogelijk te beheren en te kunnen sturen waar nodig.

Maar ook de materiaalkeuzes van de gebouwen en de keuzes in de techniek zijn van groot belang. Ook hier is het COA op zoek naar balans. Uitgangspunt is een duurzaam centrum (zie ook het onderwerp duurzaamheid) maar tegelijkertijd dienen gebouwen en de woning voorzien te zijn van

een dusdanige robuuste en eenvoudige techniek, zodat onderhoud en actieve inmenging nauwelijks nodig zijn. Bijkomende factoren; kostenminimalisatie en beheersbaarheid.

3.8.4 *Duurzaamheid*

Het COA is een maatschappelijk betrokken organisatie waardoor duurzaamheid één van de kernwaarden van het huisvestingsbeleid betreft. Duurzaamheid beperkt zich wat betreft de omvang niet alleen tot de bouw van het asielzoekerscentrum, maar ook de inrichting, gebruik en exploitatie van de volledige locatie (vastgoed en terrein) dienen in het kader van duurzaamheid in ogenschouw te worden genomen.

Duurzaamheid betekent in dit kader een locatie met een lange levensduur met relatief lage exploitatiekosten en weinig aanpassingen. Er worden scherpe, doch realiseerbare duurzaamheidseisen gesteld die passen binnen de (financiële) projectkaders. Zoals eerder vermeld stuurt het COA actief op het vertalen van duurzaamheidsoplossingen. Anders gezegd, de te nemen duurzaamheidsmaatregelen dienen zichzelf terug te verdienen, waarbij de uiteindelijk totale kosten (TCO) bepalend zijn. Dit is een harde eis. In het technisch programma van eisen wordt dieper ingegaan op deze maatregelen.

In 2020 is de ‘Routekaart Verduurzaming Vastgoed COA’ tot stand gekomen, deze routekaart beschrijft de mogelijkheden om de gebouw- en terrein-gebonden CO₂ uitstoot van de bestaande vastgoedportefeuille terug te brengen. Enerzijds om te voldoen aan de eisen uit het Klimaatakkoord en overige nationale regelgeving, anderzijds omdat het COA dit belangrijk vindt als organisatie met een maatschappelijke functie. Meer informatie over duurzaamheid binnen het COA staat beschreven in de ‘Routekaart Verduurzaming Vastgoed COA’.

3.8.5 *Flexibiliteit*

Het COA heeft te maken met zeer grote fluctuaties in de op te vangen aantallen asielzoekers. Als gevolg van externe invloeden kan vaak niet vooraf bepaald worden welke groepen asielzoekers wanneer in welke procedure zullen verblijven. Dit is één van de belangrijkste redenen dat het COA haar opvanglocaties moet kunnen ‘omklappen’. Hiermee wordt bedoeld dat gerealiseerde huisvesting met minimale aanpassingen, ingezet kan worden voor een andere modaliteit. Opvangcentra zijn zo multifunctioneel beschikbaar voor alle opvangvormen. Zodoende worden onnodige investeringen bij omklappen voorkomen.

Voornamelijk in de col en pol opvangmodaliteiten is de instroom direct voelbaar. Aangezien er van deze opvangvormen maar een beperkt aantal zijn. Wanneer een lage instroom aanhoudt zal er een andere opvangvorm worden toegepast op één van deze opvangvormen voor een zo groot mogelijke effectiviteit van beschikbare plaatsen.

Bij de herontwikkeling of nieuwbouw van opvanglocaties wordt ook rekening gehouden met de herbestemming. Zo krijgt de locatie een tweede bestemming, na gebruik COA.

Tot slot streven we voor locaties in onze vaste portefeuille enige flexibiliteit in de capaciteit te hebben, bijvoorbeeld door bij hoge instroom gebruik te kunnen maken van overcapaciteit op de locatie. Te denken valt aan leegstaande veldjes waar opvangcapaciteit kan worden gerealiseerd door bijplaatsen van caravans of units, leegstaande afdelingen/ delen van gebouwen. Zo kunnen we beter omgaan met onverwachte capaciteitsgroei.

Flexibiliteit dient zich verder te uitten in;

- Eenvoudig uitschakelen van de installaties indien een woning tijdelijk buiten gebruik is, rekening houdend met Legionella beheersing;
- Weinig dragende binnenwanden van de woningen, zodat een woning mogelijk anders ingedeeld kan worden, mocht dit wenselijk zijn;
- Flexibiliteit wat betreft de indeling van de dienstengebouwen, vooral hier vinden relatief veel veranderingen plaats. Dit betekent dat bij het ontwerp rekening gehouden dient te worden met het verplaatsen van wanden en functies. Dit moet terug te vinden zijn in de bouwkundige ontwerpkeuzes, maar ook in de installatietechnische keuzes.

3.8.6 *Betaalbaarheid*

Het is van primair belang dat de totale kosten werkelijk binnen het kostprijsmodel passen en dat er integraal nagedacht wordt over de balans tussen investerings-, exploitatie en onderhoudskosten. Een duurzame locatie vergt hogere investeringen dan een 'reguliere' locatie. Deze hogere investering dient dus minimaal terugverdiend te worden door lagere onderhouds- en exploitatielasten.

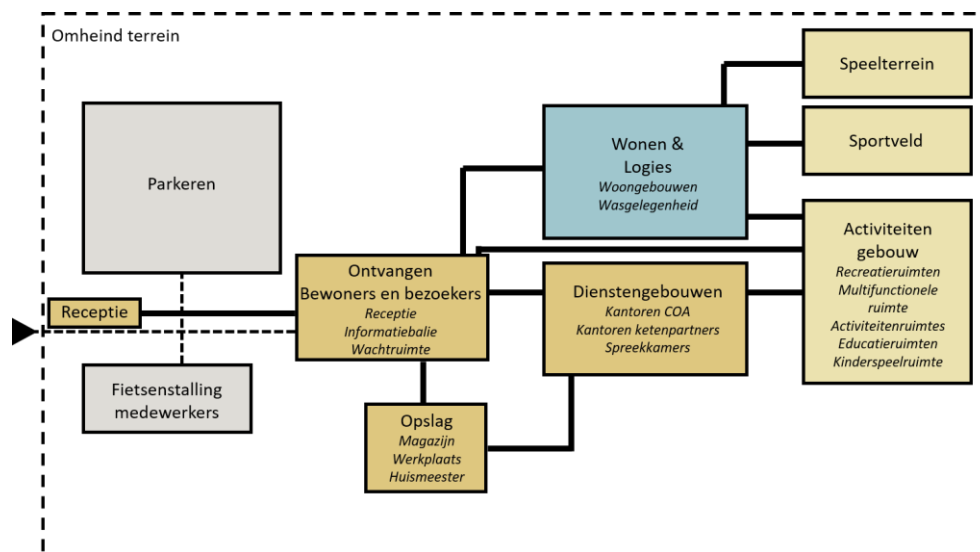
4. LOCATIEOPZET

Bij de locatieopzet speelt een aantal factoren een belangrijke rol, namelijk de herkenbaarheid van de verschillende voorzieningen voor de bewoners, de routing over het terrein en een goed overzicht ten behoeve van de veiligheid op de locatie. Kleurgebruik is eveneens van groot belang (§ 3.8.2 en hoofdstuk 6). In dit hoofdstuk wordt dieper ingegaan op het functioneren van een locatie, aan de hand van de diverse functies en aanwezige relaties. De ruimtelijke eisen worden nader beschreven in hoofdstuk 5.

4.1 Relatieschema locatieopzet

Zowel voor de veiligheid van de bewoners als de omgeving wordt een locatie bij voorkeur zover als mogelijk omheind. Binnen de omheining zijn diverse functies te onderscheiden, namelijk:

- Wonen en logies;
- Dienstengebouwen;
- Ontvangen;
- Opslag;
- Speelterrein;
- Sportveld;
- Activiteiten gebouw;
- Parkeren;
- Fietsenstalling medewerkers.

Figuur 4.1 In bovenstaand schema zijn de onderlinge relaties weergegeven tussen de verschillende functies en activiteiten op het terrein. Dit is een schematische weergave, in de praktijk zijn meerdere situaties mogelijk, van alle functies in één gebouw tot verspreid over het terrein. Dit verandert niets ten opzichte van de onderlinge relaties.

4.2 Wonen en logies

De voornaamste functie op het centrum is ‘verblijven’, dit kan in de vorm van een woonfunctie of logiesfunctie. Voor nieuwbouw wordt uitgegaan van wonen, bij een herontwikkeling of renovatie wordt de afweging gemaakt tussen wonen of logies, afhankelijk van de locatie eigenschappen. In deze paragraaf wordt ingegaan op de ruimtelijke verschillen om de juiste afweging te kunnen maken.

4.2.1 Woonfunctie

Gebouw

Bewoners wonen in zelfstandige eenheden (woningen of appartementen), deze wooneenheden zijn ingericht voor acht bewoners. Hier wordt onderscheid gemaakt in de 8-, en dubbel 4 woonmodaliteit. De douche, toilet, keuken en woonkamer worden gedeeld door maximaal acht bewoners van de desbetreffende wooneenheid. Vanuit de receptie is zoveel mogelijk zicht op de entrees van de woningen. In ieder geval dienen de entrees goed zichtbaar te zijn vanaf de wegen op het terrein.

Wooneenheden

In het geval van zelfstandige grondgebonden woningen (huizen) of niet-grondgebonden woningen (appartementen) zijn er drie type woningen te onderscheiden:

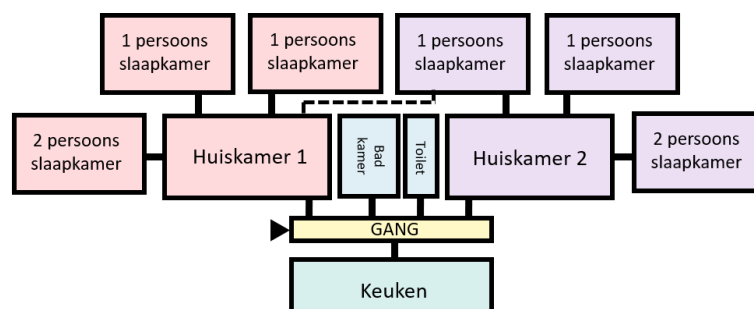
1. Standaard 8-persoons woning

Deze bestaat uit drie 2-persoonsslaapkamers en twee 1-persoonsslaapkamers die allen grenzen aan een gangzone. Via deze gangzone zijn zowel de gezamenlijke badkamer, toilet en huiskamer te bereiken die verbonden is met een open keuken.

2. De “dubbel-4”

Deze woning is geënt op de opvang van twee gezinnen met wisselende samenstelling. Er zijn twee separate huiskamers. Aan elk van de huiskamers grenzen idealiter één 2-persoonsslaapkamer en twee 1-persoonsslaapkamers. Er is gezamenlijk gebruik van één keuken (gesloten ruimte), één badkamer en toilet. De indeling van de woning moet dusdanig zijn dat één van de 1-persoonsslaapkamers toegewezen kan worden aan het andere “gezin” waardoor de “dubbel-4” ook gebruikt kan worden voor twee gezinnen van respectievelijk vijf en drie personen.

Hieronder is een schematische weergave van de “dubbel-4” woning gevisualiseerd. In ‘bijlage 8 Relatieschema’s’, staan schematische weergave van iedere wooneenheid (wonen & logies).

3. MIVA-woning

De mindervalide-woning bestaat uit vier 2-persoonsslaapkamers bereikbaar via een gezamenlijke gangzone. De woning heeft een gezamenlijke huiskamer, open keuken, badkamer en toilet. Alle ruimtes zijn geschikt gemaakt voor rolstoelgebruik en voldoen (grotendeels) aan het handboek toegankelijkheid (zie hiervoor het technisch programma van eisen).

4.2.2 Logiesfunctie

Gebouw

Bij een logiesfunctie zijn de wooneenheden van vier of acht personen aan elkaar geschakeld door middel van een gezamenlijke gang. De wooneenheden bestaan uit twee- of vierpersoonsskamers. De sanitaire voorziening bevinden zich binnen de wooneenheid. Door de bewoners wordt zelf gekookt in een keuken gedeeld met meerdere wooneenheden. Hierbij wordt vanuit het perspectief van beheersbaarheid in combinatie met bouwkosten en technische capaciteit gekeken naar het aantal bewoners per keuken. Hierbij is het uitgangspunt 64 bewoners per keuken, dit is tevens ook het maximum (bijvoorbeeld acht wooneenheden van acht bewoners of zestien wooneenheden van vier bewoners). De logiesfunctie heeft *geen* gedeelde woon- eetkamer, dit gebeurt op de eigen kamers. Een logiesgebouw kan uit meerdere clusters met een van maximum van 64 personen bestaan.

Wooneenheden

Binnen logies wordt uitgegaan van drie typen wooneenheden:

1. 2 x 2 persoons

De 2 x 2 persoons beschikt over twee slaapkamers voor twee bewoners. Zij maken gezamenlijk gebruik van de badkamer, deze badkamer beschikt over de douche, de wastafel en het toilet. De kamers worden voorzien van een gezamenlijke koelkast als een (eet)tafel.

2. 2 x 4 persoons

De 2 x 4 persoons beschikt over twee slaapkamers voor vier bewoners. Zij delen de badkamer en separaat toilet. De kamers worden voorzien van gezamenlijke koelkast als een (eet)tafel.

3. MIVA-woning

De mindervalide-woning binnen de logiesfunctie verschilt niet ten opzichte van de woonfunctie. Ook binnen de logies moet het mogelijk zijn om mindervalide bewoners op te vangen. De mindervalide-woning bestaat uit vier 2-persoonsslaapkamers, bereikbaar via een gezamenlijke gangzone. De woning heeft een gezamenlijke huiskamer, open keuken, badkamer en toilet met fontein. Alle ruimtes zijn geschikt gemaakt voor rolstoelgebruik en voldoen (grotendeels) aan het handboek toegankelijkheid (zie hiervoor het technisch programma van eisen).

4.3 Dienstengebouwen

De overige functies zijn gehuisvest in één of meerdere dienstengebouwen. Nabij de toegangspoort van het terrein bevindt zich de receptie. De receptie functioneert tevens als informatiebalie buiten de reguliere openingstijden van de kantoren. In de directe nabijheid zijn de kantoren van het COA en de ketenpartners gesitueerd.

4.4 Het terrein

4.4.1 Activiteiten gebouw

Centraal op het terrein liggen ook de ruimtes voor binnen activiteiten, waaronder recreatieruimten, een multifunctionele ruimte (OLC), activiteitenruimtes, leslokalen, en een kinderspeelruimte. De overige functies (zoals wasgelegenheden) zijn centraal gelegen en gecombineerd met de woongebouwen.

4.4.2 Opslag en (fietsen)werkplaats

Nabij de toegang is ruimte voor de opslag en de werkplaats. Hierin bevindt zich het centrale magazijn, de linnenkamer, eventueel de kledingwinkel en het uitgifte punt voor goederen (eerste verstrekking), de werkplaats en de kantoren voor de huismeester.

Fietsenwerkplaats

Het is van belang de fietsenwerkplaats op een centrale plek in het centrum te realiseren. Dit heeft te maken met de beheersbaarheid en toezicht. De fietsenwerkplaats wordt door vrijwilligers bemand en zij zijn verantwoordelijk voor het beheer en uitvoering van eenvoudige herstelwerkzaamheden. De inrichting is toegesneden op het repareren van fietsen. Er is een mogelijkheid dat de fietsen worden opgehesen aan het plafond om zo makkelijker reparaties te kunnen uitvoeren. Er zijn afsluitbare gereedschapskisten, spoelbak met watervoorziening, harde ondergrond, molestbestendige deuren en voldoende verlichting.

4.4.3 Buitenactiviteiten

De locatie wordt voorzien van gebieden voor recreatie en sport zoals basketbal-, volleybal- en voetbalvelden. Er is behoefte aan een multifunctioneel verhard sportveld, wat ook geschikt is voor fietslessen. Ook wordt er ruimte ingericht voor speeltoestellen/ tafeltennistafels en speeltuinen voor jongere en oudere kinderen (accenten toepassen in kleurgebruik ook bij toepassing rubbertegels). Bij de speeltuinen bevinden zich ook zitbanken.

Terreininrichting

Het terrein wordt voorzien van lage struiken, bomen, afrasteringen, een slagboominstallatie, bewegwijzering, zitbanken en prullenbakken. Het verdient aanbeveling toegepaste groenvoorziening aan te brengen ten opzichte van zon-volle gevels.

Binnen de terreingrenzen, nabij de entree bevinden zich de parkeerplaatsen en de (overdekte en afsluitbare) fietsenstalling voor medewerkers. Het uitgangspunt is een parkeerplaats per tien opvangplekken. De parkeerplaatsen zijn met name bedoeld voor COA-medewerkers, personeel ketenpartners en bezoekers. Bij de inrichting van het buitenterrein moet rekening worden gehouden met aspecten als veiligheid en overzichtelijkheid. Daarom is onder andere de receptie altijd bij de entree en het aangrenzende parkeerterrein gesitueerd, desnoods in een apart gebouw. Dit moet goed zichtbaar zijn in de ontwerptekening.

Elke wooneenheid beschikt over een eigen fietsenrek, bij de toegang van het terrein en/of bij grote terreinen dicht bij de woning. In totaal dienen voor elke twee bewoners één plaats in fietsenrekken te worden gerealiseerd.

4.4.4 Materiaal en kleurgebruik

Bij de inrichting van het terrein zijn materialen en kleuren toegepast die uitnodigend en vriendelijk zijn. De groenvoorziening is eenvoudig bij te houden, robuust maar biedt voldoende schaduw op warme dagen en beschermt gebouwoppervlakken tegen langdurige opwarming van zon. In het technisch programma van eisen staat specifiek omschreven welk kleurgebruik en welke planten geschikt zijn.

4.5 Bereikbaarheid externe voorzieningen

Voor de bereikbaarheid van voorzieningen in de omgeving gelden de volgende *richtlijnen*:

<i>Supermarkt:</i>	15 loopminuten van de locatie, acceptabel is 30 loopminuten;
<i>Basisonderwijs:</i>	15 loopminuten van de locatie, acceptabel is 30 loopminuten;
<i>Voortgezet onderwijs:</i>	30 fietsminuten van de locatie, acceptabel is 60 fietsminuten;
<i>Aansluiting OV-net:</i>	5 loopminuten van de locatie, acceptabel is 15 loopminuten;

Met betrekking tot onderwijs geldt dat de gemeente verantwoordelijk is voor de realisatie en instandhouding van de huisvesting. In veel gevallen zal dit betekenen dat de kinderen gebruik maken van de in de buurt aanwezige scholen. Een gemeente kan er echter voor kiezen, in overleg met afdeling Vastgoed en Facilitair, om onderwijsruimte te bieden op het azc. In dat geval wordt de school separaat van de andere gebouwen gesitueerd. Kosten voor onderwijs en huisvesting zijn voor de gemeente.

4.6 Toegankelijkheid gebouwen

Veiligheid is een belangrijk thema binnen het COA voor zowel de bewoners als voor de medewerkers. Ter verhoging van de veiligheid zijn er richtlijnen opgesteld die aangeven welke ruimtes voor wie toegankelijk zijn op welk moment. We kennen drie niveaus van toegankelijkheid of openbaarheid voor bewoners:

- Openbare ruimten zijn gedeelten op een centrum waar iedereen, die het terrein mag betreden, vrij gebruik van kan maken, hieronder vallen bewoners, bezoekers, COA-personeel en ketenpartners;
- Half openbare ruimten zijn gedeelten waar asielzoekers alleen met toestemming mogen verblijven;
- De niet-openbare gebieden zijn alleen toegankelijk voor (bepaalde groepen) medewerkers.

Geheel openbaar:

- De balie van de receptie (24 uur);
- Multifunctionele-, activiteiten-, recreatie- en lesruimtes (op aangegeven tijden);
- Buitenrecreatie;
- Wachtruimte en infobalie (op aangegeven tijden);
- Was - en droogunits;
- Huiswerkruimte;
- Eetzaal en catering (indien aanwezig en op aangegeven tijden).

Half openbaar

- Wachtruimte VWN, GZA (op afspraak);
- Wachtruimte COA, DT&V (op afspraak);
- Artsenruimtes (bewoner wordt binnengelaten);
- Ruimte voor het uitdelen van de eerste verstrekking (op afspraak);
- Woning (alleen eigen woning of als bezoeker);
- Logies (alleen eigen wooneenheid en bijbehorende keuken of als bezoeker);
- Spreekkamers (bewoner wordt binnengelaten op afspraak).

Niet openbaar

- Kantoren, personeelsruimtes, administratie;
- Werkrumten gezondheidszorg;
- Receptie en infobalie (binnenzijde);
- Technische ruimtes, waaronder de huismeester;
- Bergingen.

5. RUIMTELIJKE EISEN BIJ OPVANGVORMEN

Hier worden de ruimtelijke eisen weergegeven per opvangmodaliteit. De meest voorkomende modaliteit is het asielzoekerscentrum (azc). Deze opvangvorm en bouwwijze is dan ook leidend voor andere opvangmodaliteiten en hun verschijningsvorm. Hiermee wordt de uitwisselbaarheid en flexibiliteit van de modaliteiten zo optimaal mogelijk gerealiseerd.

5.1 Asielzoekerscentrum (azc)

In deze paragraaf zijn de functies en bijbehorende ruimtes beschreven.

5.1.1 Wonen en logies

Zoals al eerder beschreven kan bij herontwikkeling of renovatie voor de verblijfsfunctie wonen en/of logies gekozen worden. In dit hoofdstuk wordt nader ingegaan op de ruimtelijke eisen en worden de specifieke eisen per kamer geformuleerd.

1. Ruimtelijke eisen woonfunctie

De woonfunctie bestaat uit wooneenheden die ieder beschikken over een woonkamer, keuken, slaapkamers, toilet/ badkamer, technische ruimte en een meterkast.

Woonkamer

De bewoners delen een gezamenlijke woonkamer die, met uitzondering van de dubbel-4 variant, grenst aan een open keuken en via een deur verbonden is met de gang. In de woonkamer kunnen de bewoners samen komen en hun maaltijd nuttigen.

Keuken

Het principe van zelf koken wordt toegepast. Dit houdt in dat de wooneenheden ieder een eigen kookfaciliteit hebben. De keuken is een open keuken met geurdrempel onder andere voorzien van vier kookpitten, een afzuigkap, keukenblad, een afsluitbare keukenkast per persoon, een spoelbak, een gezamenlijke koelkast, een waterkoker, een (vlam dovende) prullenbak, een brandblusser en een branddeken.

Slaapkamer

In het geval van nieuwbouw zijn er alleen 1 en 2-persoons slaapkamers. Bij bestaande bouw worden meer personen per kamer ondergebracht maar met een maximum van vier personen. In de kamer heeft de bewoner de beschikking over een bed, een kast en een stoel. Privacy in de zin van inkijk, afsluitbaarheid en goede geluidisolatie spelen een belangrijke rol.

Toilet/ badkamer

De wooneenheden zijn allen voorzien van een separaat toilet en een badkamer. Per acht bewoners is een toilet en een badkamer aanwezig.

Technische ruimte

In deze ruimte staan de werktuigkundige installaties van de woning opgesteld. Hierbij moet gedacht worden aan de cv-ketel, eventuele boilers, apparatuur voor zonnepanelen of zonneboiler, ventilatie-unit, et cetera. De ruimte is alleen toegankelijk voor huismeesters en onderhoudspartijen.

Meterkast

Elke wooneenheid heeft een meterkast nabij de entree. In de meterkast zijn de diverse meters, afsluiters en het zekeringenpaneel ondergebracht. De meterkast is afgesloten voor bewoners en alleen toegankelijk voor huismeesters en onderhoudspartijen.

2. Ruimtelijke eisen logiesfunctie

De logiesfunctie bestaat uit wooneenheden die ieder beschikken over slaapkamers en sanitaire voorzieningen. De keuken, technische ruimte, meterkast en werkkast worden centraal gesitueerd per verdieping of per cluster.

Slaapkamer

Variatie van 2 en 4-persoonskamers geclusterd binnen de wooneenheid (2 x 2 persoonskamer of 2 x 4 persoonskamer). In de kamer heeft de bewoner de beschikking over een eenpersoonsbed, een kast, een gezamenlijke koelkast en een tafel met stoel. De tafel of tafels dienen geschikt te zijn voor het aantal personen per kamer. Privacy in de zin van inkijk, afsluitbaarheid (per kamer) en goede geluidisolatie spelen een belangrijke rol.

Toilet/ badkamer

De wooneenheden beschikken over een eigen toilet en badkamer. Bij de 2 x 2 persoonskamer is het toilet in de badkamer. Bij de 2 x 4 persoonskamer zijn de toilet en douche wel van elkaar gescheiden. De toilet en badkamer bestaan uit: toilet, fontein met planchet en spiegel en een douche.

Keuken

De keuken is geschikt voor maximaal 64 personen, afhankelijk van het aantal wooneenheden waarmee de keuken gedeeld wordt. De keuken is voorzien van maximaal 8 elektrische fornuizen, van een afzuigkap, keukenblad, een afsluitbare keukenkast per persoon, één spoelbak per vier kookpitten, een (vlam dovende) prullenbak, een brandblusser en een branddeken.

De keuken is afsluitbaar zodat deze in de nacht niet toegankelijk is, de keuken is van 22:00 tot 06:00 uur gesloten. De specifieke technische eisen voor de keuken zijn terug te vinden in het technisch programma van eisen.

Technische ruimte

In deze ruimte staan de werktuigkundige installaties van de woning(en) opgesteld. Hierbij moet gedacht worden aan de cv-ketel, eventuele boilers, apparatuur voor zonnepanelen of zonneboiler, ventilatie-unit, et cetera. De ruimte is alleen toegankelijk voor huismeesters en onderhoudspartijen.

Meterkast

De wooneenheid of het cluster hiervan heeft een meterkast nabij de entree. In de meterkast zijn de diverse meters, afsluiters en het zekeringenpaneel ondergebracht. De meterkast is afgesloten voor bewoners en alleen toegankelijk voor huismeesters en onderhoudspartijen.

Werkkast

Binnen de logiesfunctie worden diverse werkkasten gerealiseerd voor de opstal van onder andere schoonmaakspullen. Per verdieping bevindt zich minimaal één werkkast. Deze werkkast kan toegankelijk gemaakt worden voor bewoners na toestemming van de huismeester.

5.1.2 Was- en droogruimte

De was-, en droogmachines worden centraal-, of bij grotere locaties verdeeld over het terrein met maximaal vier wasmachines en vier drogers in een ruimte opgesteld. Per 16 bewoners is er één combinatie van was- en droogmachine aanwezig. Voorts is er in deze ruimte een uitstortgootsteen. In het technisch programma van eisen worden verdere specificaties benoemd (daglicht, wifi, schroput en afwerking).

5.1.3 Activiteiten

Multifunctionele ruimte

Met deze ruimte heeft de locatiemanager handelingsvrijheid om activiteiten voor doelgroepen te laten plaatsvinden waar situationeel behoefte voor bestaat, bijvoorbeeld een jeugdhonk. Voorheen was dit het Open Leercentrum (OLC). Aangezien de noodzaak hiervoor is afgenomen door wifi en de digitale devices van de asielzoekers, is hier nu een multifunctionele ruimte ontstaan.

Activiteitenruimte

De activiteitenruimten worden dusdanig multifunctioneel ingericht dat er meerdere activiteiten kunnen plaatsvinden. De omvang van de activiteitenruimten zijn dusdanig dat ze uitwisselbaar zijn met andere ruimtes.

Recreatiezaal/ berging

Op ieder centrum is een recreatieluimte aanwezig van 108 m². Grenzend aan de recreatiezalen zijn één of meerdere bergingen gesitueerd voor de opslag van materiaal en meubilair.

Het gebruik en de inrichting van de multifunctionele ruimte, activiteitenruimte en recreatiezaal kunnen per locatie verschillen afhankelijk van de ruimtelijke situatie, behoeftes en de aanwezige doelgroep. Denk hierbij aan inrichting gericht op activiteiten voor kinderen, een vrouwenruimte of een mannenruimte. Bij een vrouwenruimte is het belangrijk dat er geen inkijk van buitenaf mogelijk is.

Pantry

De pantry is bestemd voor de verstrekking van drank en kleine etenswaren aan bewoners in de recreatiezaal. De pantry staat in een aparte ruimte en kan van de recreatiezaal afgesloten worden door middel van een rolluik.

Leslokaal

Deze ruimte dient ten behoeve van het basisprogramma waar klassikale activiteiten, zoals voorlichting, training en onderwijs, plaats kunnen vinden onder begeleiding van docenten en eventueel een tolk. Hier is het eveneens mogelijk huiswerkruimte aan te bieden. De vormgeving is dan 5 x 7,12 meter (operationele winst van tenminste 5 m² in verband met ruimte die docent voor de klas inneemt). Deze afmetingen zijn minimaal nodig wanneer de ruimte als een leslokaal wordt ingericht, in verband met de indeling van de tafels en ruimte voor de docent voor de klas.

Kinderspeelzaal

Het doel van de speelzaal is een speelruimte te bieden voor kinderen tot vier jaar. De speelzaalfunctie heeft het karakter van tijdelijke oppas met een maximumaantal uren per dag. Er worden geen speciale voorzieningen getroffen, behoudens een pantry (verlaagd) om handen te wassen en een kindertoilet. Het betreft een maximum van 16 kinderen en een oppervlakte van 3,5 m² per kind (max. 56 m²), exclusief de ruimte voor het kindertoilet.

Kindertoiletten zijn voorzien van een halve deur en wasbakken op kind hoogte. Binnen de kinderspeelzaal wordt gelet op een kind veilige inrichting (knelbeveiligingen, afschermen radiatoren en cv-leidingen en kindveilige wandcontactdozen).

5.1.4 *Ontvangen*

Wachtruimte

De wachtruimte is een separate ruimte die niet mag samenvallen met verkeersruimte. De toeloop van mensen kent behoorlijke pieken en daarbij mag de logistiek van de rest van het gebouw niet gehinderd worden.

Informatiebalie

Doel van de informatiebalie is te zorgen voor afhandeling van vragen, doorverwijzen naar en voorlichten van asielzoekers op een efficiënte en effectieve wijze. De balieruimte is bij voorkeur gepositioneerd op een centrale plaats en iedere werkdag gedurende een gedeelte van de dag geopend. Bij de informatiebalie kan afhankelijk van de fysieke omstandigheden op het centrum een aantal werkplekken gerealiseerd worden. Deze balie moet voorzien zijn van de volgende faciliteiten: pc met netwerkaansluiting, balie, zithoekje ('wachtkamerfunctie' ten behoeve van privacy vragensteller) en foldermateriaal. De informatiebalie heeft werkplekken die zijn afgeschermd met schotten bedoeld om iets meer privacy te bieden. Op veel centra is ervoor gekozen om de eventuele meldplicht hier af te nemen. Hiervoor is een logische doorstroom noodzakelijk om groepen mensen snel een efficiënt te kunnen laten melden.

Ruimte voor melden (biometrie)

De ruimte waar asielzoekers zich melden via een biometrisch systeem moet dusdanig gesitueerd zijn dat de logistiek rondom melden soepel kan verlopen. Zo wordt de balie gecombineerd met de informatiebalie. Het oppervlak en inrichting van de ruimte luistert nauw met de logistieke mogelijkheid om rijen te maken. De logistieke volgorde is zodanig dat er geen kruisende stroom is

van mensen. De ruimte kent een rechtstreekse ingang van buiten en een rechtstreekse uitgang naar buiten, deze twee mogen niet samenvallen.

Receptie/ beveiliging

De receptieruimte wordt 24 uur per dag bezet door één of meerdere beveiligers. Vanuit de receptie dient voldoende zicht op de toegangsweg en slagboom te zijn, ondersteuning vindt plaats met behulp van technische hulpmiddelen. De ruimte is voorzien van twee deuren waarvan een vluchtdoor die uitkomt op een vluchtweg buiten de receptie. Tevens is deze ruimte voorzien van twee werkplekken. Bij de loge van de receptie bevindt zich ook de GZA-telefoon. Hier kunnen bewoners buiten kantooruren met voldoende privacy, contact opnemen met de zorgverlener.

Kantoorruimten algemeen

In de kantoorruimten verrichten medewerkers werkzaamheden en deze bevinden zich in de zogenoemde beveiligde schil. Dit betekent dat bewoners geen vrije toegang hebben en medewerkers vanuit hun werkplek niet onverwacht in contact komen met bewoners. Er is in de kantooromgeving geen wachtruimte gesitueerd zodat bedreigende situaties worden vermeden.

5.1.5 *Gezamenlijke faciliteiten*

De mogelijk aanwezige ketenpartners en de medewerkers van het COA maken, zoveel mogelijk gebruik van aanwezige gezamenlijke voorzieningen; spreekkamers, vergaderruimten, pantry's en toiletgroepen. In alle gevallen is er een toiletgroep en pantry per zone en/of verdieping aanwezig. De projectregisseur van het COA legt vast welke ruimte door wie wordt gebruikt. In het relatieschema in hoofdstuk 8 zijn de onderlinge relaties tussen de ruimtes die vallen onder ontvangen (5.1.4), gezamenlijke faciliteiten (5.1.5) en kantoor ketenpartners (5.1.6) schematisch weergegeven.

Spreekkamers

In de spreekkamers worden gesprekken gevoerd met de bewoners. De spreekkamers beschikken over los meubilair. De spreekkamer biedt plaats aan een verschillend aantal personen uitgaande van gezinssituaties. Uit veiligheidsoverwegingen dient er een tweede (vlucht)deur aanwezig te zijn, het personeel komt vanaf de zijde van de kantoren binnen, de asielzoeker vanuit de zijde van de wachtruimte. De asielzoeker mag niet door de spreekkamer de kantoren kunnen betreden. De deur heeft slagvast glas waardoor men zicht heeft op de omstandigheden in de spreekkamer. Alle spreekkamers zijn voorzien van een alarmknop met opvolging.

Beveiligde spreekkamer

Bij een op de zes spreekkamers is sprake van een extra veilige spreekkamer. Bedoeld voor gesprekken met verhoogd risico op escalatie. Het meubilair is hier vastgezet aan de vloer en er bevinden zich geen losse voorwerpen. Verder zijn alle spreekkamers uitgerust met een tafelblad van 1m diep en eronder een schaamschot. Om te voorkomen dat asielzoekers om de tafel lopen heeft het blad een bevestiging van muur tot muur. De beveiligde spreekkamers zijn voorzien van een alarmknop met opvolging. De technische tekening van het meubel in de spreekkamer is opgenomen in het technisch programma van eisen.

Kantoren COA

Het aantal werkplekken is gebaseerd op het aantal fte COA-personeel per locatie. De locatiemanager en de managementassistent beschikken ieder over een eenpersoons kantoorruimte. Voor de overige werkplekken is op dit moment geen nadere onderverdeling gemaakt in verband met de toepassing van de principes; 'Rijks werkplek norm'.

Vergaderruimte

Voor de medewerkers op de locatie is er één vergaderruimte aanwezig. Bij een centrum met meer dan 800 bewoners zijn er twee.

Pantry

In de pantryruimte staat een pantrymeubel waar medewerkers koffie en thee kunnen pakken. Er is een koelkast aanwezig en afhankelijk van de situering zijn er bij sommige pantry's voorzieningen zoals een kookplaat en/of magnetron aangebracht. De ruimte heeft een open verbinding met de verkeersruimte of maakt hier onderdeel van uit.

Repro

Dit is een (niet-afgesloten) ruimte of gebied in/ aan de verkeersruimte waar printers en/of kopieerapparaten zijn opgesteld. Daarnaast is er ruimte voor papieropslag, afvalbakken en is er een aflegruimte voor documenten.

Archief/berging

De functies van deze ruimtes spreekt voor zich en is bedoeld voor archiveren en kantoorbenodigdheden.

Douche personeel

Er is voor de medewerkers die bijvoorbeeld op de fiets komen de mogelijkheid om op het werk te douchen. De ruimte bestaat uit een voorruimte om te kunnen omkleden en een douchegedeelte. De doucheruimte kan worden gesitueerd bij het kantoor van de huismeester(s) aangezien zij deze mogelijk gebruiken na verrichten van hun werkzaamheden.

MER/ SER

In de Main Equipment Room (MER) staan de racks en patchkasten voor het datanetwerk opgesteld. Naast een MER zijn er veelal meerdere SER's (Secondary Equipment Room) aanwezig gezien de maximale afstand van ca. 90 m tussen een patchkast en een wandoutlet. Het aantal SER's is sterk afhankelijk van het ontwerp en de locatie. Deze ruimtes zijn daarom niet verder in aantal gespecificeerd maar dienen wel in acht te worden genomen. Voor de eisen aan deze ruimtes wordt verwezen naar het programma van eisen ICT.

Werkkast kantoren

De werkkasten zijn niet specifiek toegewezen aan de kantoren van het COA. Leidend principe is dat elke verdieping een werkkast krijgt bestemd voor de schoonmaak. Het verticaal transport van karren en spullen wordt hiermee voorkomen.

Magazijn/ opslag/ werkplaats/ kantoor huismeester

Deze omgeving bevat alle ruimtes die te maken hebben met het beheer van de locatie. Hier liggen materialen en wat reservemeubilair voor de woningen. In de werkplaats worden kleinere reparaties uitgevoerd en zijn de werkplekken voor huismeesters. In deze omgeving is ook een extra wasmachine en droger voor kleine wasbeurten. Er is ook een douchemogelijkheid aangebracht voor personeel. Bij de grotere locaties zijn de afstanden op het terrein groot en verplaatsen de medewerkers zich met behulp van golfkarren. Deze omgeving biedt ook plek voor de elektrische transportmiddelen die 's nachts opgeladen worden.

5.1.6 Kantoor ketenpartners

Vluchtelingen werk Nederland (VWN)

VWN is een onafhankelijke organisatie die zich inzet voor de belangen van vluchtelingen en asielzoekers. Het werk varieert van persoonlijke steun tijdens de asielprocedure tot praktische begeleiding bij het opbouwen van een eigen bestaan in Nederland. VWN werkt nauw samen met de Stichting Rechtsbijstand Asiel. Op elke opvanglocatie zijn medewerkers van VWN aanwezig of organiseren zij een spreekuur. Hiervoor maken zij gebruik van de aanwezige spreekkamers op de locatie. Voor het geven van groepsvoorlichting kunnen in overleg met de locatiemanager ruimten worden benut van het COA.

In het convenant met VWN is opgenomen dat de ruimtebehoefte van VWN is afgeleid van het aantal opvangplaatsen op betreffende locatie. Per bewoner krijgt VWN een x aantal vierkante meters toebedeeld. Ook zij maken zo veel als mogelijk gebruik van algemene gezamenlijke faciliteiten.

Gezondheidszorg Asielzoekers (GZA)Ontvangst/ wachtruimte/ balie receptie GZA

Het eerste contact van de asielzoeker met GZA vindt plaats in de wachtkamer met annex balie van GZA. Hier komen patiënten alleen op afspraak, behalve tijdens het inloopsprek uur. Tijdens dit inloopsprek uur is er veelal sprake van een piek aan patiënten in de wachtkamer. Vanuit de backoffice is de wachtruimte te zien. Tijdens het inloopsprek uur vindt er triage plaats aan de balie.

Administratieruimte GZA

Hier werken de; medewerkers; huisartsen; verpleegkundigen; consultants en praktijkassistenten van GZA wanneer zij geen patiënten ontvangen, onderzoeken of triageren. Het betreft een rustige werkruimte voor administratief werk, bilateraal overleg en telefonie. De medewerkers hoeven geen vaste gepersonaliseerde werkplek te hebben, maar maken gebruik van een vrije flexplek. Naast de werkplekken is er voor het (patiënten) overleg een vergaderplek nodig, hetzij binnen de administratieruimte zelf, hetzij in een andere ruimte.

Behandel-onderzoekskamers

In de behandel-/onderzoekskamers vinden de consulten met de huisarts, verpleegkundige of consultant GGZ plaats. In deze ruimte vindt zowel het gesprek met de patiënt plaats, als medische handelingen en onderzoek. De ruimte is voorzien van een wastafel. De werkzaamheden die hier worden uitgevoerd zijn: verlenen eerste hulp, injecties toedienen en kleine chirurgische ingrepen. Patiënten komen hier alleen op uitnodiging van de arts, verpleegkundige of consultant. Deze werkruimten zijn voorzien van een zogenaamde vluchtdoor, of tweede deur. In geval van bedreiging dient deze als extra uitweg.

Spoel-/ onderzoeksruimte

In de spoel- en onderzoeksruimte is de praktijkassistente werkzaam voor het schoonmaken en steriliseren van instrumenten. Daarnaast wordt hier urineonderzoek gedaan en bloed- en zwangerschapstesten.

Toiletten bewoners en medewerkers

De toiletten voor de bewoners zijn gescheiden van die van het personeel. Beide toiletgroepen kunnen worden gedeeld door VWN en GZA.

Wachtruimte/ entreehal

De wachtruimte en de entreehal voor de bezoekers van VWN en GZA kunnen worden gedeeld. Bezoekers worden opgehaald door medewerkers als zij een afspraak hebben.

Kantoren Ketenpartners

De kantoorruimten bevinden zich in de zogenoemde beveiligde schil. Dit betekent dat bewoners geen vrije toegang hebben tot de werkruimten van de medewerkers.

5.2 Centrale ontvangst locatie (col)

Een col wordt in de praktijk altijd gecombineerd met een pol of pol/ azc. Op zich is voor de col een beperkt aantal functies nodig. Door de combinatie met andere opvangmodaliteiten zijn de meeste functies echter wel aanwezig en kunnen de ruimtes gedeeld worden, dan wel een gemixte functie hebben. In onderstaande paragrafen staan de functies benoemd die alleen voor de functie col benodigd zijn. Bij de beschrijving van de pol/ azc zullen de overige ruimtes aan de orde komen. Bijzonderheden en afwijkingen in vergelijking met het azc worden hier benoemd;

Melden

Op de col is (nog) geen biometrie.

Verkorte medische intake

Asielzoekers ontvangen een uitnodiging van de GZA voor de verkorte medische intake. Dit om acute medische problemen tijdig (in de col) te kunnen onderkennen en om deze (in een vervolgtraject) te kunnen behandelen. Momenteel loopt een onderzoek naar de vestiging van deze medische activiteit. Zodra deze bekend is wordt deze benoemd in de ruimtestaten.

Tbc-screening

Op de col vindt tbc-screening plaats. Het COA verzorgt een ruimte hiervoor, die aan de GGD in gebruik wordt gegeven.

Uitgiftebalie eerste verstrekkingen

De col heeft als enige locatie een balie voor de verstrekking van kleding en andere benodigdheden.

Keuken

Uitgangspunt op de col is catering. In het kader van de flexibiliteit (omklap) wordt er echter wel een keuken gerealiseerd waarbij de kookplaat buiten gebruik wordt gesteld.

5.2.1 Activiteiten

Uitgiftecorner catering

Bij de uitgiftecorner worden magnetron maaltijden verstrekt aan de bewoners. Voor de uitgifte van maaltijd dient naast een balie uitgegaan te worden van een koelcel, een vriescel en algemene voorraadruimte.

Opslag en uitgifte

Een andere uitgiftebalie is ingericht op uitgifte van goederen voor persoonlijke verzorging zoals; shampoo; scheermiddelen; maandverband en indien noodzakelijk; babyartikelen.

5.2.2 Ontvangen

Wachtruimte

De wachtruimte is een separate ruimte die niet mag samenvallen met verkeersruimte. De toeloop van mensen kent behoorlijke pieken en daarbij mag de logistiek van de rest van het gebouw niet gehinderd worden. De ruimte kent een rechtstreekse ingang van buiten en een rechtstreekse uitgang naar buiten, deze twee mogen niet samenvallen.

Uitgiftebalie Kledingwinkel

Sommige asielzoekers komen aan zonder of weinig persoonlijke bezittingen. Bij de uitgiftebalie eerste verstrekking ontvangen zij bijvoorbeeld kleding. De logistiek is een belangrijk aandachtspunt bij deze ruimte: in- en uitgaand verkeer moet gescheiden worden en er moeten minimaal twee dubbele deuren aanwezig zijn.

Registratieruimte IBIS-invoer

In deze ruimte worden de gegevens van bewoners ingevoerd in het Integraal Bewoners Informatie Systeem (IBIS).

5.2.3 *Kantoor ketenpartners*

GGD/ TBC screening

Op de col worden bewoners door de GGD gescreend op TBC. Zowel de ruimtelijke-, als technische eisen voor de ruimtes zijn vastgelegd in het Programma van eisen TBC-screeningscentrum COA/ GGD Ter Apel d.d. 11 juni 2014.

5.2.4 *Overig*

Kledingwinkel/ wasruimte kledingwinkel

Op de col is een kledingwinkel onontbeerlijk. De mensen komen net aan in Nederland en zijn vaak slecht/ onvoldoende gekleed. Zij kunnen nog geen gebruik maken van het zogenaamde kleedgeld wat de noodzaak van een kledingwinkel verder vergroot.

5.3 **Proces opvang locatie (pol)**

De ruimtes in de pol komen overeen met die in een azc, met uitzondering van één extra uitgifteruimte verstrekkingen.

5.4 **Vrijheid beperkende locatie (vbl)**

De vbl is een vrijheid beperkende locatie en komt grotendeels overeen met een azc. In geval van nieuwbouw komen de ruimten overeen, alleen in de vbl is het aanbod versoberd. Zo worden er geen lessen gegeven en worden activiteiten alleen georganiseerd onder het motto van terugkeer. Kortom de ruimten zullen wel worden gebouwd, maar krijgen een andere functie.

5.5 **Gezinslocatie (glo)**

De gezinslocatie is een vrijheid beperkende locatie (vbl) met als verbijzondering de aanwezigheid van minderjarige kinderen. De voorzieningen zijn gelijk aan die op een azc met de volgende bijzonderheden: leslokalen worden gebruikt als speelruimte voor de jeugd, een jeugdhonk of eventueel een extra activiteitenruimte, afhankelijk van het eventueel gedeelde gebruik.

Door de aanwezigheid van veel kinderen is de dichtheid van was- en droogmachines aangepast van 1 op 16 bewoners naar 1 (set) op 12 bewoners.

5.6 **Intensief Begeleide Opvang (ibo)**

In de ruimtestaat ibo, zijn alle ruimten in een ibo voor 50 opvangplaatsen opgenomen. In de ruimtestaat is aangegeven welke ruimten voorzien zijn in het aangrenzende azc en waar men vanuit de ibo mede gebruik maakt.

5.6.1 *Veiligheid*

Eén van de doelstellingen voor de ibo in het kader van orde en veiligheid is omschreven als: een ordelijke opvang en bijdragen aan een zo veilig mogelijke opvang en werkomgeving door bijvoorbeeld aandacht te besteden aan gecontroleerde en beheerste toegangsstromen per woonunit. Belangrijk aandachtspunt voor de ibo-opvang is de veiligheid van zowel de ibo bewoner als het personeel. Er dient voldoende toezicht en zicht te zijn op de omgeving ook in de avond en nacht. Op belangrijke plaatsen is cameratoezicht. Het uitlezen van de monitor kan zowel op het ibo-kantoor plaatsvinden, alsook op de receptie van de beveiliging.

Beheersbaarheid

Een ibo bestaat uit twee afdelingen. De twee afdelingen zijn verschillend van elkaar en hebben voor de methodiek in het begeleidingsproces een betekenis. Zij zijn mede tot stand gekomen om de fase specifieke begeleiding mogelijk te maken. Beperking van de hoeveelheid prikkels en observatie is één van de doelstellingen om de asielzoeker in deze fase te begeleiden.

5.6.2 Kantoren

Kantoren COA

De kantoorgebouwen COA worden hier wel apart benoemd en beschreven. De ibo-opvangmodaliteit wijkt af van de reguliere beschrijvingen en berekeningen. Immers het aantal fte's is groter en de aard van de begeleiding van de betreffende doelgroep vraagt om een specifieke beschrijving van dit onderwerp.

Het aantal werkplekken is gebaseerd op het aantal fte COA-personeel, per locatie.

De locatiemanager en de managementassistent beschikken ieder over een éénpersoons kantoorruimte.

De overige kantoorruimten bevatten meerdere werkplekken.

5.6.3 Gedeeld gebruik diverse ruimten

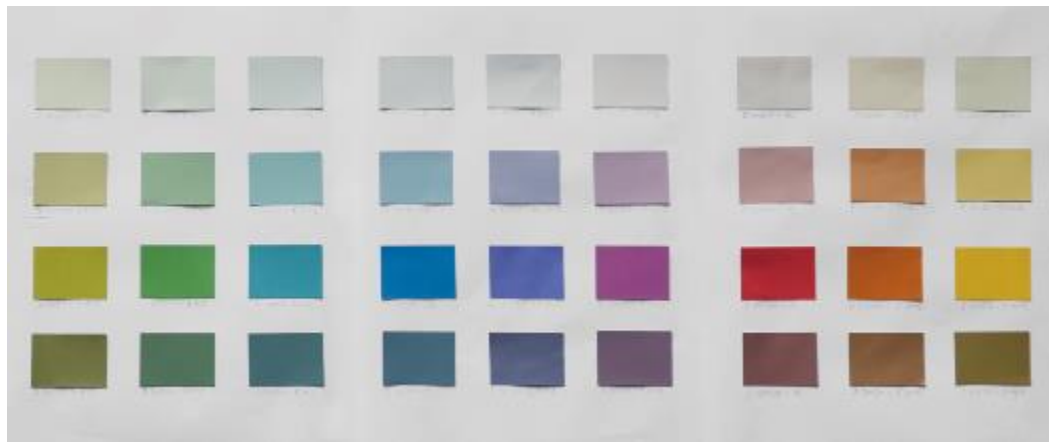
De ruimten voor ketenpartners opslag/ werkplaats, activiteitengebouw worden gedeeld met de voorzieningen voor het COA op het reguliere aangrenzende azc. Dit geldt eveneens voor de technische ruimten en de werkplek voor de technische dienst medewerker.

6. KLEURTOEPASSING IN FUNCTIE VAN HET WELZIJN

In dit hoofdstuk over kleurtoepassing willen we stilstaan bij de invloed van een doordacht en doelmatig kleurgebruik en de positieve invloed daarvan op sfeer in de ruimtes, een gebouw en op de gemoedstoestand van gebruikers. De psychologische effecten van kleur, het welzijn en het functioneren van de mens in relatie tot zijn leefomgeving kan verbeterd worden door toegepast kleurgebruik. Hiermee zijn in het derde kwartaal van 2018 ervaringen opgedaan bij diverse locaties.

6.1 Kleur, beleving en welzijn voor deze doelgroep

Kleur hangt samen met communicatie. Met kleur vertel je iets wat mensen gevoelsmatig kunnen begrijpen. Het warm-koud contrast is een kleurgebruik wat in zuidelijke landen zeer veel wordt toegepast. Zowel in kleding, als in woningen. Het warm-koud contrast wordt opgeroepen door de warme kleuren uit het spectrum, rood, oranje, geel, tegenover de koele kleuren, groen, blauw en violet te plaatsen. Het is een contrast dat veel gevoelswaarden communiceert en voor een deel rechtstreeks inwerkt op ons centrale zenuwstelsel. Door effectief gebruik van kleurpaletten, die zowel warme als koele kleuren bevatten wordt een veilige en overzichtelijke leefomgeving geschept. Mensen voelen zich thuis ongeacht hun afkomst en leeftijd.

Middels het AMIF-project is een fotoboek van de praktijkvoorbeelden gemaakt. Dit bevat voorbeelden uit de praktijk en het wordt daarom geadviseerd te bekijken.

6.2 Het terrein

De uitstraling van het gebouw vertelt iets over de visie van de organisatie. Het terrein moet de bewoners vanaf het eerste moment een welkom gevoel geven. Deze impressie moet aangenaam zijn voor zowel de medewerker, de bewoner en de bezoeker. De omheining wordt aantrekkelijk gemaakt als een decoratieve beveiliging in harmonie met de omgeving, met een balans tussen natuur en stedelijkheid. Dit geeft een gevoel van veiligheid maar niet van opsluiting, wat zeker belangrijk is voor kinderen en jongeren.

Gebruik kleuren en materialen die gelinkt zijn aan de natuur en vooral aan de omgeving van de locatie om een terrein decoratief te omheinen/ beveiligen. Gebruik hiervoor houttinten, groentinten,

aardekleuren en minerale kleuren om de uitstraling van het domein aangenaam te maken. Zowel voor de bewoners van de locatie als de omgeving.

6.3 De entree

De entree is het visitekaartje van de organisatie en de locatie. Een ordelijke entree dwingt respect en een net gedrag af. Gastvrijheid en duidelijke communicatie bij binnenkomst laat de bezoeker op zijn gemak voelen. Dit wordt bereikt door zowel verwarmende en sfeervolle contrasten, als uitnodigende en verrassende kleurcombinaties. Kleuren dienen hier vooral als communicatiemiddel.

6.4 De gangen

Creëer herkenbare routes met een signalisatie en wayfinding door kleur en vorm. Lichte en heldere gangen geven een veilig gevoel, vermijd te lange gangen deze zorgen voor een triest, leeg en eindeloos gevoel. Onderbreek gangen door mogelijk een lambrisering toe te passen in kleurverschil. Netheid en een aangename geur zijn ook belangrijk.

Vanuit de entree kan door kleur en vorm toe te passen de duidelijkheid worden vergroot in het belang van de routing. Het kleurgebruik staat in relatie met de routebeleving en het einddoel. Door met kleur en materialen te verrassen kunnen stress en onzekerheid geminimaliseerd worden. Een verrassend of frivool effect brengt de mens in een belevingswereld van vernieuwing en optimisme. Dit is zeker ook belangrijk voor kinderen.

6.5 De woonruimte

De woonruimtes (zowel wonen als logies) zijn meestal compact in het aantal vierkante meters. Vooral een sfeer van geborgenheid en veiligheid creëren is hier van belang, met een harmonie tussen meubilair, materialen en kleuren. Het kleurgebruik moet de kamer vergroten en ook orde scheppen door de verschillende functies van de ruimte in te delen doormiddel van kleur en/of materialen.

Als men vanuit een gemeenschappelijke ruimte naar zijn eigen leefruimte gaat is het belangrijk dat men daar zijn eigen persoonlijkheid terugvindt, met een veilig gevoel, een positieve sfeer en een herkenbaar kleurgebruik.

Het is belangrijk dat we in deze meestal kleine ruimtes, een diversiteit van belevingen creëren. Een rustig gedeelte voor een veilig en geborgen gevoel, een actiever gedeelte waar gezelligheid belangrijk is. Perfect om het warm koud contrast toe te passen.

6.6 De kinderruimte/ speelruimte

Kleurtoepassing is een ideale manier om onderscheid te creëren tussen de verschillende leeftijdscategorieën met verschillende hoeken voor verschillende activiteiten. Communiceer via kleur de balans tussen actieve gedeeltes en rustige omgevingen. Het educatieve deel van de ruimte wordt zo veel mogelijk ingericht als een school.

Een kind moet de kans krijgen om onbekommerd te spelen en zijn nieuwe wereld te ontdekken. Een beleving van orde en overzicht helpt zowel extroverte als introverte kinderen om zich goed te voelen. De natuur geeft kinderen nieuwe energie en creativiteit. Het is dus belangrijk om kinderruimtes te connecteren met een buitenzicht en/of een speelplein.

Voor de jongere kinderen zijn de primaire en secundaire kleuren belangrijk omdat deze een duidelijk contrast bieden en dus ook een begrijpbare boodschap geven. Voor de iets oudere kinderen van 12-18 zijn kleuren een zoektocht naar een eigen identiteit of een verschil in beleving.

6.7 De recreatieruimte

De bewoners moeten door de verscheidenheid aan belevingen aangetrokken worden om naar de gemeenschappelijke ruimtes te komen. De sfeer moet aantrekkelijk en uitnodigend zijn en functioneren als een echte ontmoetingsplaats met een inspirerende uitstraling, plezier en ontspanning.

Geadviseerd wordt compartimentering in grote ruimten toe te passen, bij voorbeeld met verplaatsbare elementen en deze voor de aparte functies in te delen door kleurtoepassingen. Deze werkwijze bevordert het respect tussen volwassenen en jongeren en hun verschillende interesses.

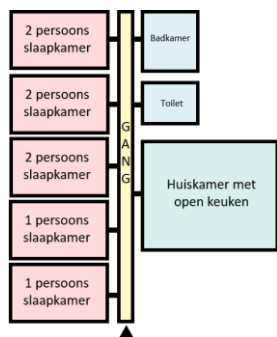
Kleur is hier het ideale middel om visueel aparte plekken of hoeken te creëren om zo de verschillende functies of doelgroepen te ondersteunen. Hier kunnen vaak de meest krachtige kleuren met elkaar gecombineerd worden.

Het verschil tussen bescheiden of rustige bezigheden en de meer uitbundige activiteiten kan duidelijk door kleur worden gecommuniceerd.

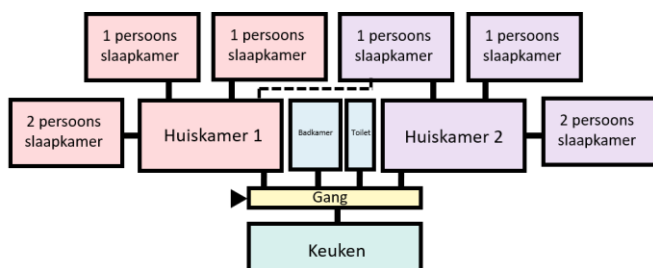
Ervaringen die zijn opgedaan met toepassing van bedoeld kleurgebruik, zijn vastgelegd in een kleurenboek. Dit boek kan worden geraadpleegd ter inspiratie en kan als voorbeeld dienen.

7. Bijlage 1. COA ruimtestaten 2021 versie 1.5

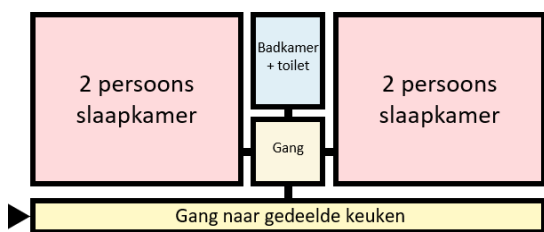
8. Relatieschema's

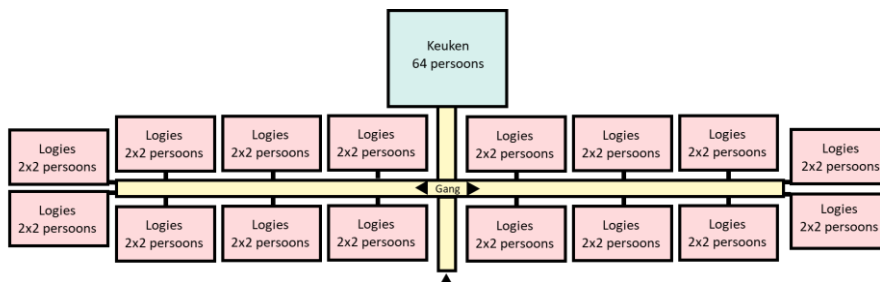
Figuur 8.1 Schematische weergave standaard 8 persoons (wonen)

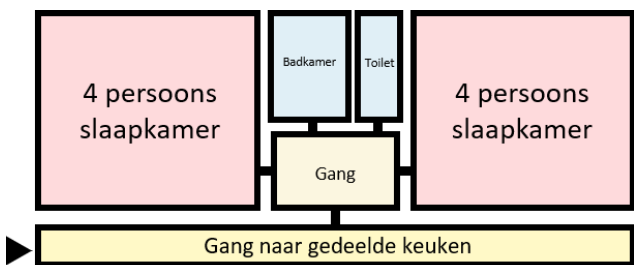
Figuur 8.2 Schematische weergave Dubbel Vier

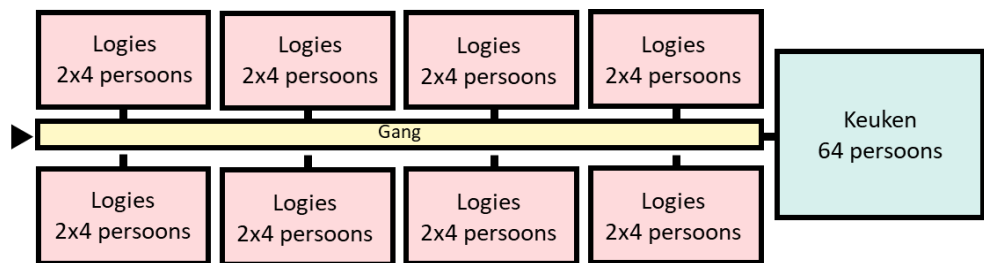
Figuur 8.3 Schematische weergave 2x2 persoons (logies)

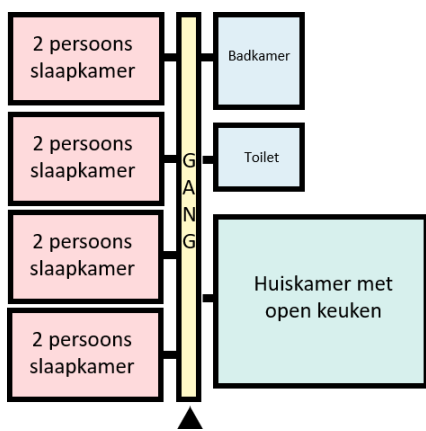
Figuur 8.4 Schematische weergave cluster 2x2 persoons (logies)

Figuur 8.5 Schematische weergave 2x4 persoons (logies)

Figuur 8.6 Schematische weergave cluster 2x4 persoons

Figuur 8.7 Schematische weergave MIVA-woning (wonen & logies)